

ΝΕΟΛΟΓΟΥ ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

ΠΟΛΙΤΙΚΗ, ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ

ΕΚΔΙΟΤΙ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ.

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ Σ. Ι. ΒΟΥΤΥΡΑΣ.

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ ΠΡΟΠΑΗΡΩΤΕΙ
ΜΕΤΑ ΤΟΥ "ΝΕΟΛΟΓΟΥ"

Ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐτησίαι . . .	Φρ. χρ. 46
Ἐν ταῖς Ἑπαρχίαις	Μετ. 16
Ἐν Ἑλλάδι, Ἀγύπτῳ καὶ Ἐδ- ρώπῃ	Φρ. χρ. 70
Ἐν Ρωσίᾳ	Ρουβλ. 25
Ἐξάμηνιοι τὰ ἡμίση.	

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ ΠΡΟΠΑΗΡΩΤΕΙ
ΜΕΤΑ ΤΟΥ "ΝΕΟΛΟΓΟΥ"

Ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐτησίαι . . .	Μετ. 4
Ἐν ταῖς Ἑπαρχίαις	Λιθ. Τ. 1
Ἐν Ἑλλάδι, Ἀγύπτῳ καὶ Ἐδ- ρώπῃ	Φρ. χρ. 25
Ἐν Ρωσίᾳ	Ρουβλ. 25
Ἐξάμηνιοι τὰ ἡμίση.	
Ἐξάμηνιοι τὰ ἡμίση γροσιῶν Λιθ. (2).	

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ.

Πολιτικὴ Ἐπιθεώρησις.—(Ἐρνέστου Κουρτίου) Ἡ Ἑλλη-
νικὴ Ἱστορία (Μεταφραζομένη ὑπὸ Μ. Ε. Μιχαλοπούλου).—Ἡ
ἐν Βιέννῃ διεθνὴ Ἐκθεσίς τῆς μονδικῆς καὶ τοῦ θεάτρου.—
Ἰλιον πέρις (Ἐκ τῶν τοῦ Ὀβιδίου Μεταμορφώσεων).—Ποικί-
λα.—Περὶ τῆς κλήσεως καὶ τοῦ προορισμοῦ τῆς γυναικὸς ἐν
τῇ κοινωνίᾳ (ὑπὸ Ἀν. Χρηστίδου).—Νομολογικὰ (Τὰ πρῶ-
τα ἐν Κύπρῳ ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων καὶ Φοινίκων ἡγεμόνων κοπέν-
τα νομίσματα).—Ἡ Δευτέρα Μήτις (διήγημα).

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ.

Κατὰ τὴν λήξαν ταύτην ἐβδομάδα οὐδὲν τὸ σπου-
δαῖον διεδραματίσθη γεγονός, δυνάμενον νὰ ἐπασχο-
λήσῃ τὴν κοινὴν ἐν Εὐρώπῃ γνώμην καὶ νὰ προκαλέσῃ
τὴν μέριμναν τοῦ τύπου, ἀναζητοῦντος καὶ ἐν τοῖς ἐλα-
χίστοις ἔτι ἐρμυνεῖαν καὶ διασάφην τῶν κρατούντων
ἐν τῷ πολιτικῷ κόσμῳ φρονημάτων· ἡ προσοχὴ ἐπομένως
πάντων τῶν ἐν τῇ Δύσει ἐστράφη καὶ κατὰ τὴν ἐβδο-
μάδα ταύτην περὶ τὰ διαδραματισθέντα κατὰ τὴν παρελ-
θοῦσαν, ἐντεῦθεν δὲ καὶ τὰ ἀπειρα καὶ ἀτελεύτητα οχό-
λια περὶ τε τῆς ἐν Κιέλω συνεντεύξεως καὶ περὶ τῆς ἐν
Νανσοῦ παρουσίας τοῦ μεγάλου δούκῃς Κωνσταντίνου.
Αἱ κρατοῦσαι γνώμαι ἀντιφατικὸν ὅλως φέρουσι χαρα-
κτῆρα, ὡς τοῦτο παρατηρεῖται ἐν πᾶσι σχεδὸν τοῖς γε-
γονόσιν, ὧν ὀλίγοι ἢ οὐδεὶς ὑπάρχει μάρτυς, καὶ εἰς ἀ-
πορίαν ἐμβάλλουσι τὸ εὐρωπαϊκὸν δημόσιον, ἀγνοοῦν
ποῦ ἔγκειται ἡ ἀλήθεια καὶ τίνα νὰ ἐξαγάγῃ συμπερά-
σματα πρὸς διαρρυθμίσει τῆς ἐν τῷ μέλλοντι πολιτικῆς
αὐτοῦ. Καὶ ἀληθῶς ἔνθεν μὲν διαπιστοῦται περὶ τῆς ἐν
Κιέλω συνεντεύξεως ὅτι αὕτη, ἐξεληθούσα τῶν ὀρίων τῆς
διεθνούς ἐθιμοτυπίας, προσέλαβε καὶ πολιτικὸν χαρα-
κτῆρα καὶ ὅτι ἱκαναὶ ἀντιπλάγησαν σκέψεις περὶ τῶν ἐν
ἡμεροσῖα διατάξει πολιτικῶν ζητημάτων, ἰδίᾳ δὲ περὶ
τοῦ μεγάλου τὴν καρδίαν τῶν ἐν Βερολίνῳ θίγοντος,
ἥτοι τοῦ τῆς Ἀλσατίας καὶ Λοθαρηγίας, ὅπου οἱ περὶ
τὸν γερμανὸν μονάρχην βλέπουσιν ἐτοιμὴν τὴν γαλλικὴν
χεῖρα νὰ δράξῃται τῶν ὀπλων καὶ νὰ ἐπαναγάγῃ τὸ διὰ
τοῦ Μαζαρίνου ἐπελθὸν καθεστῶς, ὅπερ, ἐπὶ δύο καὶ ἡ-
μισυ αἰῶνας παραταθέν, συνεχώνευσεν τὰς εἰρημέ-
νας ἐπαρχίας μετὰ τῆς μοναρχουμένης τότε Γαλλίας
καὶ κατέστησεν αὐτὰς ἀναπόσπαστον οὕτως εἰπεῖν μέ-

ρος τῆς χώρας ταύτης. Ὁ ἔγγονος Γουλιέλμου τοῦ Α' τρεῖς ἐπειράθη νὰ βολιδοσκοπήσῃ Ἀλέξανδρον τὸν Γ' περὶ τῶν κρατούντων ἐν Πητρούπολει αἰσθημάτων ἐν σχέ-
σει πρὸς τὸ εἰρημένον ζήτημα καὶ νὰ ἐξακριβώσῃ κατὰ πόσον ἡ ρωσικὴ κυβέρνησις, ἐμπράκτως τὴν ἐν Κρον-
στάδῃ ἐπελθοῦσαν συναδέλφωσιν μετὰ τῆς Γαλλίας ἀ-
ποδεικνύουσα, ἤθελε προσδράμει εἰς βοήθειαν τῆς φί-
λης δυνάμεως καὶ συντελέσει εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ
διακαοῦς τῶν Γάλλων πόθου. Ἀφ' ἑτέρου ὅμως λέγεται
ὅτι ὁ τσάρος, ἀρνηθεὶς τὴν ἐξομολόγησιν τῶν πολιτι-
κῶν ἰδεῶν αὐτοῦ, προεἶλετο τὴν τήρησιν σιγῆς πρὸς
τὸν ἐπερετώνα καὶ ἔστρεψε τὸν λόγον περὶ ἄλλα ζητή-
ματα, ἐξερχόμενα τοῦ κύκλου τῶν πολιτικῶν καὶ ἀπαλ-
λάσσοντα τὴν Α. Μ. ἀπὸ τῆς δεινῆς θέσεως τοῦ ἐξηγῆ-
σαι τὰς ἰδέας καὶ τὰ φρονήματα τῆς οἰκείας κυβερνή-
σεως, ἄπερ, ἐκ τῶν αὐτῶν πάντοτε ἀπορρέοντα ἀρχῶν
τῆς πατροπαράδοτου πολιτικῆς τοῦ ρωσικοῦ ἀνακτο-
βουλίου, παραμένουσιν ἀμετάβλητα καὶ μάλιστα μετὰ
τὴν διὰ πειστικωτάτων τεκμηρίων ἀπόδειξιν τῆς γερμα-
νικῆς πολιτικῆς ἀπέναντι τῆς τοσαῦτα τὰ ἀγαθὰ παρα-
σχούσης τῇ Γερμανίᾳ Ρωσίας.

Ὁ αὐτὸς χαρακτῆρ ἐνυπάρχει καὶ ἐν ταῖς κρίσεσι
περὶ τῆς μετὰ τοῦ κ. Καρνῶ συνεντεύξεως τοῦ μεγάλου
δουκῃς Κωνσταντίνου, ἢν ἄλλοι μὲν παριστώσιν ὡς
ἐκ συμπτώσεως γενομένην, ἄλλοι δὲ ὡς ἐπιταχθεῖσαν
ὑπ' αὐτοῦ τοῦ αὐτοκράτορος Ἀλεξάνδρου, ἀναζητήσαν-
τος διὰ τοῦ διαδήματος τούτου νὰ ὑποδείξῃ τοῖς ἐν Πα-
ρισίοις ὅτι ἡ ἐν Κιέλω συνέντευξις ἦκιστα ἐπιδρῶ ἐπὶ
τῶν γαλλορωσικῶν συμπαθειῶν καὶ ἀπαραμείωτον ἐγ-
καταλείπει τὴν ἐν Πητρούπολει καὶ Μόσχῃ καὶ Κρον-
στάδῃ παγιωθείσαν γαλλορωσικὴν φιλίαν. Οἱ τὴν ἰδέαν
ταύτην ὑποστηρίζοντες ἀνήκουσι κυρίως εἰς τὸ κόμμα
τῆς τριπλῆς συμμαχίας, τὸ ἀείποτε μεγάλην ἀπονεύμην
σημασίαν εἰς τὰς γαλλορωσικὰς φιλοφρονήσεις καὶ
παρερμυνεῖσαν πολλάκις αὐτὰς ἔνεκα τοῦ κατέχον-
τος αὐτοῖς φόβου μὴ ἡ γαλλορωσικὴ συμφωνία, πα-
γιώτερον προσλαμβάνουσα χαρακτῆρα, ἐπιδιώξῃ τὴν
πραγματώσιν τῶν ἀποδιδομένων αὐτῇ σχεδίων, ὧν ἡ
μὲν ἀνάκτικσις τῆς Ἀλσατίας καὶ Λοθαρηγίας ἀπο-
τελεῖ τὸ κυριώτερον ὑπὸ τὴν ἐποψιν τῶν τῆς μεγάλης
ἐν Εὐρώπῃ δημοκρατίας, ἡ δὲ πλήρης ἐκτέλεσις τῶν
ὄρων τῆς βερολινείου συνθήκης ὑπὸ τὴν ἐποψιν τῆς
μεγάλης τοῦ Βορρᾶ αὐτοκρατορίας. Διὰ τῆς ἐρμυνείας
ταύτης οἱ τὰ συμφέροντα τῶν τριῶν συμμαχῶν κρα-
τῶν ἐξυπηρετοῦντες πειρῶνται νὰ μεγαλοποιήσωσι τὰ

πράγματα καὶ νὰ ὑποδείξωσιν ὅτι, τῆς Γαλλίας καὶ Ρωσίας ἐργαζομένων ἐν τῷ σταδίῳ τούτῳ μετὰ πλήρους δυνάμεως καὶ ἀκμῆς, καθῆκον ἐπάναγκες ἐπιβάλλεται καὶ ταῖς δυνάμεισι τῆς τριπλῆς συμμαχίας νὰ μὴ καθυστερήσωσι τῶν πολεμίων ἐν τῷ ἔργῳ τῶν πολεμικῶν προπαρασκευῶν, ἀλλὰ τοῦναντίον νὰ πράξωσι πᾶν τὸ ἐπ' αὐταῖς ἵνα φανῶσιν ἰσοδύναμοι ταῖς συνηνωμέναις Γαλλία καὶ Ρωσία καὶ μάλιστα μετὰ τὴν κατάδειξιν τῶν πλεονεκτημάτων τοῦ ἐν τῷ γαλλικῷ στρατῷ πυροβολικοῦ, ὅπερ καὶ περισσότερον τοῦ γερμανικοῦ εἶναι καὶ ἐκ τηλεβόλων τοῦ συστήματος Βανζ ἀποτελεῖται, συστήματος πολλῶ ὑπερέτερου τοῦ συστήματος Κρούπ, Ἄρμυτρογκ, Ρέμγκτων. Οὕτω πολιτευόμενοι οἱ ἐν Βερολίῳ καὶ Βιέννῃ ὑποδαυλίζουσι συνάμα καὶ τὴν προσοχὴν τῶν ἐν Ρώμῃ κυβερνητῶν, οἵτινες πρόθυμοι μὲν φαίνονται ἐν τῇ ἐξυπηρετήσῃ τῶν συμφερόντων τῆς τριπλῆς συμμαχίας, ἀλλὰ, φοβούμενοι τὴν κοινὴν γνώμην, πειρῶνται ἐμμέσως νὰ τύχωσι τοῦ ποθομένου καὶ νὰ ἐκπληρώσωσιν οὕτω τὰς πρὸς τὴν τριπλῆν συμμαχίαν ὑποχρεώσεις. Ἦδη ἐν τῇ συνεδρίᾳ τῆς ἰταλικῆς βουλῆς, καθ' ἣν ἐδόθη τῷ κ. Γιολίτη ἡ ἐξουσία τῆς προσωρινῆς χρήσεως ἄχρι τέλους τοῦ ἔτους τούτου, σπουδαῖα ἀντηλλάγησαν συζητήσεις, ἀπολήγουσαι εἰς τὴν ἀποκέρυξιν τῆς τριπλῆς συμμαχίας καὶ ἀπολύτρωσιν οὕτω τῆς χώρας ἀπὸ ἀνωφελῶν δαπανῶν κατὰ τὴν ἐνεστῶσαν μάλιστα κρίσιμον ὥραν, καθ' ἣν τὰ τοῦ βασιλείου οἰκονομικὰ ἐν λίαν δυσάρεστῳ διατελοῦσι σημείῳ καὶ οἱ Ἴταλοι φορολογούμενοι ἀπὸ καρδίας εὐχονται τὴν ἀνακούφισιν ἀπὸ τῶν ἐπιβαρυνουσῶν αὐτοῖς δαπανῶν χάριν ἰκανοποιήσεως τοῦ πόθου ἀπλῶς τῶν μεγαλομανίαν πασχόντων πολιτικῶν ἀνδρῶν τοῦ βασιλείου.

Τοιαῦταί τινες αἱ θεωρίαι τῶν κυριωτέρων ἐν Εὐρώπῃ κύκλων περὶ τε τῆς ἐν Κιέλω συνεντεύξεως καὶ τῶν ἐν Νανσὺ φιλοφρονήσεων τοῦ κ. Καρνὸ πρὸς τὸν μέγαν δούκα Κωνσταντῖνον, αἵτινες ἐν πολλοῖς ἔχουσι πολὺ τὸ ἐσφαλμένον, ὡς τοῦτο τεκμηριωθήσεται διὰ τῆς περαιτέρω ἐξελίξεως τῶν γεγονότων, τῶν μελλόντων νὰ ἐπικυρώσωσι τὴν ἅμα τοῖς ἀγγέλμασι τῆς συνεντεύξεως τῶν δύο αυτοκρατόρων καὶ τῆς συνδιαλέξεως Καρνὸ καὶ Κωνσταντῖνου ἐκφρασθεῖσαν γνώμην ὅτι αὕτη μὲν ἐγένετο καθ' ὑπαγόρευσιν μεγάλης φιλοφροσύνης τῶν Ρώσων πρὸς τοὺς Γάλλους, παρατυχόντος ἐν παρακειμένη τῆς Νανσὺ πόλει τοῦ ἐξαδέλφου τοῦ τσάρου, ἐκείνη δὲ στερεῖται πάσης σχεδὸν πολιτικῆς σημασίας, καὶ οὐδεμίαν ἐπομένως ἐπιφέρει μεταβολὴν εἰς τὴν τέως κρατούσαν πολιτικὴν κατάστασιν· ἄλλως τε δέ, ἐὰν ἐν τῇ συνεντεύξει ἐγένετο μνεῖα περὶ πολιτικῶν, ὁ ἐν Λονδίῳ γερμανὸς πρεσβευτῆς ἠθέλην ἐπεμῆ παρὰ τῷ μαρκησιῷ Σαλισβουρῆ ὅπως μὴ γένηται τοιαύτη λαμπρὰ δεξίωσις τῷ πρίγκηπι τῆς Βουλγαρίας, ἰσοδυναμοῦσα πρὸς καθιέρωσιν τῆς ἐκνόμου ἐν τῇ ἡγεμονίᾳ ταύτῃ καταστάσεως, καθ' ὃν χρόνον ὁ τσάρος, συνδιαλεγόμενος μετὰ τοῦ ξενίζοντος αὐτὸν καὶ στρέφων τὸν λόγον περὶ τῶν ρωσογερμανικῶν σχέσεων, δὲν ἠδύνατο ν' ἀφήσῃ ἄθικτον τὸ βουλγαρικὸν ζήτημα, τὸ τοσοῦτο σχετιζόμενον πρὸς τὴν ὑφισταμένην κατάστασιν τῶν σχέσεων τούτων.

Ἐὰν ὅμως ὑπὸ τὴν ἐποψιν τῶν γερμανορωσικῶν σχέσεων μηδεμίαν σχεδὸν ἐπέροχηται μεταβολή, ὑπὸ τὴν τῆς τριπλῆς συμμαχίας οὐχ ἦττον, ἐπίκειται σπουδαία τροποποιήσις ἐπ' ἀγαθῷ τοῦ συνδέσμου τούτου. Παρελθόντος τοῦ ἐν Ἰταλίᾳ κινδύνου νέας ὑπουργικῆς κρίσεως ἐπὶ τῷ θριάμβῳ τοῦ κ. Γιολίτη κατὰ τὴν συζήτησιν τῶν

ἔξ δωδεκατημορίων, ὁ βασιλεὺς Οὐμβέρτος, συνοδευόμενος καὶ ὑπὸ τῆς συζύγου, ἔγνω νὰ ἐπισκεφθῆ τὸν αὐτοκράτορα τῆς Γερμανίας, τὸν σύμμαχον Γουλιέλμον, καὶ ἀπελθὼν ἐπὶ τούτῳ ἐκ τῆς πρωτεύουσας ἀναμένεται αἴθριον κατὰ πᾶσαν πιθανότητα εἰς Πότσδαμ, ὅπου λαμπρὰ γενήσεται τῷ Οὐμβέρτῳ ὑποδοχὴ. Ἡ συνέντευξις τούτου μετὰ τοῦ Γουλιέλμου, καίπερ φέρουσα κατ' ἐπιφάνειαν τὸν τύπον ἀπλῆς φιλοφρονήσεως, οὐχ ἦττον πολλὰν κέκτηται κατ' οὐσίαν σπουδαιότητα μετὰ τὰς τελευταίας ἐν Ρώμῃ σκηνάς, καθ' ἃς ἡλίῳ φαινότερον κατεδείχθη ὅτι ἡ κοινὴ γνώμη ἐν τῷ βασιλείῳ ἐξηγέρθη πλέον τοῦ ληθάργου καί, τὴν περιφρούρησιν τῶν συμφερόντων τῆς πατρίδος διεκδικήσασα, ἀξιοῖ καινοτομίαν ἐν τῇ διεθνῇ πολιτικῇ, ἥτοι ἀποκέρυξιν τῆς πολιτικῆς τῆς τριπλῆς συμμαχίας καὶ ἄμεσον εἰσαγωγὴν μεγάλων οἰκονομικῶν πρὸς ἀνακούφισιν τῶν πολλὰ ὑφισταμένων ὑπνικῶν τοῦ βασιλέως Οὐμβέρτου.

Ἐν τῇ τελευταίᾳ πράγματι ἐν Μοντεσιτόριο συνεδρία, τῇ ἀποληξάσῃ εἰς τὴν νίκην τοῦ ὑπουργείου Γιολίτη διὰ τῆς εἰς αὐτὸ χορηγίας τῶν ἔξ δωδεκατημορίων ὁ βουλευτῆς Βόβιος, λαλῶν ἐν μέσῳ βαθείας ἡσυχίας καὶ γενικῆς προσοχῆς παρὰ τὴν μεγάλην ἐν τῷ βουλευτηρίῳ συσφύρουσιν ἀντιπροσώπων τε τοῦ ἔθνους καὶ ἀκροατῶν, συσφύρουσιν ὑπομνησκουσαν τὰς θορυβώδεις συνεδρίας τῆς ἰταλικῆς βουλῆς τὴν παραμονὴν καὶ τὴν ἐπιούσαν τῆς 20 Σεπτεμβρίου τοῦ 1870, κατέδειξεν ὅτι ἥκιστα θεμιτὴ τυγχάνει ἡ ἐπιψήφισις τῆς προσωρινῆς χρήσεως μέχρι τέλους τοῦ ἔτους, ἅτε τοῦ κυβερνητικοῦ προγράμματος ἀπάδοντος εἰς τὰ τῆς χώρας συμφέροντα. Μία μόνη πολιτικὴ, προσέθηκεν ὁ ῥήτωρ, δύναται νὰ σώσῃ τὴν Ἰταλίαν, καὶ ἡ πολιτικὴ αὕτη εἶναι ἡ δημοκρατικὴ, ἡ καταδικάζουσα τὰς συμμαχίας, τὰς πολεμικὰς δαπάνας, τοὺς βαρυτάτους φόρους. Τὰς ἰδέας τοῦ Βοβίου ἀσπάζεται ἡ μεγαλειτέρα μερὶς τοῦ ἰταλικοῦ λαοῦ καὶ πολλὰ ὑπάρχουσι πιθανότητες ὅτι κατὰ τὰς γενικὰς ἐκλογάς, τὰς διεξαχθησομένας τὸν προσεχῆ νοέμβριον, ἡ κοινὴ ἐν τῷ βασιλείῳ γνώμη ὑπὸ τοιοῦτον ἐκφρασθήσεται πνεῦμα ἐπὶ βλάβῃ βεβαίως τῆς τριπλῆς συμμαχίας. Πρόδηλος ἐπομένως ἡ σημασία τῆς συνεντεύξεως Γουλιέλμου καὶ Οὐμβέρτου, ὑπὸ τοιαύτην ἐρμηνευομένης ἐννοίας, οὐδεμίαν ὅμως ἀμφιβολία ὅτι τὰ ὄργανα τῶν συμμάχων δυνάμεων, συγκαλύπτοντα τὴν οὐσίαν τῶν πραγμάτων, θὰ ἐρμηνεύσωσιν αὐτὴν ὑπὸ τὴν ἐννοίαν ὅτι ἡ ἐσωτερικὴ ἐν τῷ βασιλείῳ πολιτικὴ μικρὰν ἐνασκει ἐπὶ τῆς ἐξωτερικῆς ἐπιρροὴν καὶ ὅτι ἡ τῆς συνεντεύξεως τῶν δύο συμμάχων σημασία ἐγκείται οὐχὶ ἐν τῇ διασαφηνίσει τῆς νῦν ἐν τῷ ἰταλικῷ βασιλείῳ καταστάσεως, ἀλλ' ἀπλῶς ἐν τῇ διαβεβαίωσει τοῦ ἀρρήκτου δεσμοῦ τῆς Ἰταλίας μετὰ τῶν συμμάχων.

Ὑπὸ τὴν ἐποψιν ὡσαύτως τῶν ἐξωτερικῶν ζητημάτων σημασίαν κέκτηται καὶ ἡ ἐπικειμένη ἐν τῇ μεγάλῃ Βρετανίᾳ ἐκλογικὴ πάλη, ἡ συσχετιζομένη ἀρκοῦντως στενῶς μετὰ τῆς ἐξωτερικῆς τοῦ ἠνωμένου βασιλείου πολιτικῆς. Ἀπὸ τοῦδε τὰ κυριώτερα τῶν εὐρωπαϊκῶν ὀργάνων μετὰ πολλῆς τῆς προσοχῆς παρακολουθοῦσι τὰ ἐν Ἀγγλίᾳ καὶ ποικιλοτρόπως σχολιάζουσι τὰς διεξαγομένας προπαρασκευαστικὰς ἐργασίας, αἵτινες πράγματι πολλῶ σοβαρώτεροι φαίνονται τῶν προηγηθεισῶν τῶν τοῦ 1886 ἐκλογῶν. Ἴδια ὁ κ. Γλάδστον, συναισθανόμενος τὸ γῆρας καὶ τὰς συνεπείας τούτου ἐπὶ τῶν περὶ μελλόντος ἐλπίδων, ὑπερανθρώπους πάντοτε καταβάλλει προσπάθειας ὅπως ἐξασφαλίσῃ τὴν νίκην εἰς τὸ κόμμα αὐτοῦ καὶ ἀπολυτρώσῃ τὴν πατρίδα ἀπὸ τῶν συν-

τηροτικῶν, τῶν τοιαύτην τρεπομένων πολιτείαν, ὡς τε πολλαχόθεν τῆς πεπολιτισμένης Εὐρώπης ἀκούεται ὅτι ἡ μεγάλη Βρετανία ἀπεκήρυξε τὰς πατροπαραδότους αὐτῆς ἀρχάς, τὰς ἐδραζομένας ἐπὶ τῆς ἀπολύτου ἐλευθερίας καὶ τὰς προσπορισάσας τῇ μεγάλῃ Βρετανίᾳ τὸν τίτλον τῆς φιλελευθέρας Ἀγγλίας.

Ἐν Ἰταλίᾳ ἀπεσοδῆθη ἡ ὑπουργικὴ κρίσις διὰ τῆς χορηγίας τῶν αιτηθέντων ἐξ δωδεκατημορίων καὶ ὁ βασιλεὺς Οὐμβέρτος, ἀππλλαγμένος τοῦ φόβου νέας ὑπουργικῆς μεταβολῆς, ἀπῆλθεν ἤδη ἐκ τῆς πρωτεύουσας αὐτοῦ· ἀλλ' ἡ ἐν τῇ χώρᾳ ἐπικρατοῦσα μῆνις ἐναντίον τῆς πολιτικῆς τῆς κυβερνήσεως παραμένει ἀμείωτος καὶ οὐδεμία ἀμφιβολία ὅτι σπουδαίας θὰ διοργανώσῃ ἐνεργείας ὁ λαὸς ὅπως ἐν ταῖς διεξαγομέναις τὸν προσεχῆ νοέμβριον γενικαῖς ἐκλογαῖς ἀναδειχθῶσιν ἀντιπρόσωποι αὐτοῦ ἐκ τῶν βουλομένων τὴν ἐγκατάλειψιν τῆς πολιτικῆς τῆς τριπλῆς συμμαχίας.

Ἐν Γερμανίᾳ οἱ πάντες διατελοῦσιν ὑπὸ τὰς ἐντυπώσεις τῆς ἐν Κιέλφ συνεντευξέως καὶ ἐν δευτέρᾳ τιθέασι μοῖρα τὰς ἐσωτερικὰς περιπλοκάς, τὰς ἐνυπαρχούσας ἐν τῇ δεινυμένῃ κομματικῇ πάλῃ, ἧς τὰ ἀποτελέσματα καταδειχθήσονται ἐν τῷ κοινοβουλίῳ κατὰ τὴν συζήτησιν σπουδαίων ζητημάτων. Ταῦτοχρόνως καὶ τὸ ζήτημα τῶν σχέσεων τοῦ αὐτοκράτορος μετὰ τοῦ πρώην ἀρχιγραμματέως οὐ μικρὸν προκαλεῖ πάταγον καὶ αἰεὶς τὸν ἐν Βιέννῃ γερμανὸν προσθευτὴν δοθεῖσαι ὀδηγίαι ἵνα κατὰ τοὺς μεθαύριον τελουμένους γάμους τοῦ Ἐρβέρτου Βίσμार्κ ἀπόσχῃ πάσης ἐκόηλώσεως ὑπὲρ τοῦ παρασταθσομένου εἰς τοὺς γάμους τοῦ υἱοῦ δουκὸς τοῦ Λαουεμβούργου, ἀπουσιάσῃ δὲ καὶ ἐκ Βιέννης, ὑπόκωφον προκαλοῦσι μεψιμοιρίαν ἐπὶ τῇ τοιαύτῃ παραγκωνίσει ἀνδρός, τιμήσαντος τὸ γερμανικὸν ὄνομα καὶ συντελέσαντος τὴν ἐνότητά τοῦ γερμανικοῦ ἔθνους.

Οἱ ἐν Ρωσίᾳ ἐν δευτέρᾳ τιθέντες μοῖρα τὴν πρὸς αὐτοὺς πρόκλησιν τῆς Ἀγγλίας διὰ τῆς θερμοτάτης δεξιώσεως τοῦ πρίγκιπος τῆς Βουλγαρίας ἀντεκδικοῦνται τὴν Μεγάλῃν Βρετανίαν ἐν τῇ μέσῃ Ἀσίᾳ, ὅπου ἐμμένουσιν εἰς τὰς περὶ τοῦ ὄροπεδίου τοῦ Παμεῖρου ἀξιώσεις παρὰ τὴν ἀντίστασιν τῆς κυβερνήσεως τῆς ἀνάσσης, ἐνεργοῦσης ἀπὸ κοινοῦ μετὰ τῆς Σινικῆς καὶ τῆς Ἀφγανίας. Οἱ ἐν Γαλλίᾳ προπαρασκευάζονται διὰ τὴν μεγάλην ἐθνικὴν ἐορτὴν τῆς ἀλώσεως τῆς Βαστίλλης καὶ ἐν πλήρει ἐσωτερικῇ ἡσυχίᾳ καὶ τάξει, εἰς ἣν μεγάλως συνετέλεσεν ἡ ἐξασθένεισι τοῦ μοναρχικοῦ κόμματος, ὡς ἀποστερηθέντος τῆς συνδρομῆς τῆς παπικῆς ἔδρας μετὰ τὰς ὑπὲρ τῆς δημοκρατίας δηλώσεις Λέοντος τοῦ ΙΓ', ἀσχολοῦνται περὶ τὰ ἐμπορικὰ ζητήματα καὶ ἰδίᾳ τὰς πρὸς τὴν Ἰσπανίαν διαπραγματεύσεις πρὸς συνομολογίαν ἐμπορικῆς συμβάσεως καὶ οἱ ἐν Αὐστρίᾳ συσκέπτονται περὶ τοῦ ζητήματος τῆς νομισματικῆς διαφορᾶς, μετὰ πολλῆς δὲ τῆς προσοχῆς παρακολουθοῦσι τὰς ρωσογερμανικὰς σχέσεις.

Ἐκ τῶν μικροτέρων κρατῶν ἡ Ἑλλάς ἔχει νῦν τὰς βουλευτικὰς ἐξελέγξεις καὶ εὔρηται ἐν ταῖς παραμοναῖς τοῦ σχηματισμοῦ ὑπουργείου ὑπὸ τὸν νικητὴν τῆς 3 μαΐου, ἡ Ἰσπανία εὔρηται ἐν δεινῇ ἐσωτερικῇ καταστάσει ἐπὶ ταῖς ἐν Βαρκελόνη διαδηλώσεσι τῶν ἀντιπροσώπων τῆς ἐργασίας, ταῖς προκαλούσαις καὶ τὰ αὐστηρότατα τῶν μέτρων, τὸ Βέλγιον διατελεῖ ἐν ἀναβρασμῷ ἐπὶ τῇ ἐπικειμένῃ ἀναθεωρήσει τοῦ συντάγματος καὶ τέλος οἱ ἐν Βουλγαρίᾳ μέριμναν δεικνύουσιν ἰδίᾳ ὑπὲρ τοῦ ναυτικοῦ πρὸς ἀμύνην τῶν ἐν τῷ εὐξείνῳ λιμένων.

ἘΡΗΝΗΣΤΙΟΥ ΚΟΥΡΤΙΟΥ

Ἡ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ

ΜΕΤΑΦΡΑΖΟΜΕΝΗ ΥΠΟ

Μ. Ε. ΜΙΧΑΛΟΠΟΥΔΟΥ.

(Συνέχεια· ἴδε προηγούμενον ἀριθμὸν).

Πρὸς δὲ κατὰ τινα γνώμην, ἦν καὶ ὁ Θουκυδίδης ἀσπάζεται, διάφορα τῆς Ἑλλάδος τμήματα, ἰδίᾳ δὲ ἡ Ἀττικὴ, ἐξηκολούθουν οἰκούμενα ὑπὸ τῶν ἀπογόνων τῶν ἀρχαίων ἐκείνων Πελασγῶν· ἐν τούτοις κατὰ τὴν γενικὴν ὁμολογίαν οἱ Ἀθηναῖοι ἦσαν οἱ αὐτοὶ τοῖς ἄλλοις Ἕλλησι, μάλιστα δὲ τὰ πρότυπα αὐτῶν. Τὸ πρᾶγμα θὰ ἦτο καταληπτόν, ἂν ἔθνος ὅλως νέον, διακεκριμένον τῶν ἑλληνικῶν φυλῶν, ἦν τὸ ἡγεμονεύσαν τῆς Ἑλλάδος; Τέλος καὶ ὁ Ἡρόδοτος κατὰ τὰ αὐτὰ ἀποδέχεται τὸ ἑλληνικὸν ἔθνος ὡς κλάδον κατὰ μικρὸν ἀποσπασθέντα τοῦ πελασγικοῦ κομποῦ!

Ἄλλ' ἐκ πάντων τούτων δὲν προκύπτει ἡ τελεία ταυτότης τῶν Πελασγῶν καὶ Ἑλλήνων, οὐδὲ μόνον ἡ τῶν ὀνομάτων διαφορὰ ἐχώριζεν αὐτοὺς. Τοῦτο εἶναι ἀδύνατον, διότι βλέπομεν ὅτι οἱ Ἕλληνες συνεπάγονται νέαν ὅλως ζωτικὴν δύναμιν. Ἡ πελασγικὴ ἐποχὴ ἐκτείνεται ἐν δευτέρᾳ μοίρᾳ ὡς εὐρεῖα τις καὶ μονότονος ἔρημος· ὁ «Ἕλλην καὶ οἱ τούτου παῖδες» παρέχουσι τὴν ὄθνησιν καὶ τὴν κίνησιν, ἀπὸ τούτων δὲ ἀρχεται ἡ ἱστορία. Ἀνάγκη λοιπὸν ὑπὸ τὰ ὀνόματα ταῦτα νὰ νοηθῶμεν φυλάς, αἰτίνας, πεπρωτικισμέναι διὰ διαφορῶν ἀρετῶν καὶ ζωπυρούμεναι ὑπὸ πνεύματος διαφοροῦ, προκύπτουσιν ἐκ τῶν στέρνων μεγάλου τινὸς λαοῦ καὶ τῇ βίᾳ τῶν ὄπλων παρασκευάζουσιν ἑαυτοῖς εὐρυτέραν ἐν αὐτῷ θέσιν. Αἱ μὲν προάγονται, αἱ δὲ ἐκλείπουσιν, οὕτω δ' ἐπὶ τέλους κρατεῖ τὸ ὄνομα τῶν Ἑλλήνων. Πρὶν ἢ πειραθῶμεν τὴν διασάφησιν τοῦ κυρίου τούτου γεγονότος, ἀνάγκη νὰ ἐξετάσωμεν, εἰ δυνατόν καὶ μορφώσωμεν σαφῆ τινα γνῶμην περὶ τῆς ἀφθρησίας καὶ τοῦ τρόπου τῆς διαχύσεως τῶν ἑλληνικῶν τούτων φυλῶν.

Ἡ τῶν Δωριέων προέλευσις ἦν γνωστὴ. Κατὰ τὸν τῶν θεσσαλικῶν ὁρέων καὶ ἐξηκολούθησαν ὁδεύοντες πρὸς μεσημβρίαν κατὰ σταθμοὺς καὶ βίᾳ τὴν ὁδὸν αὐτῶν χαράσσοντες.

Ἡ παράδοσις εἰδήματα περὶ τῶν ἔργων καὶ κινήσεων τῶν Ἰωνῶν, ἐντεῦθεν δὲ συνάγεται ὅτι αἱ κατακτήσεις καὶ ἀποικίαι αὐτῶν ἀνάγονται εἰς ἀπωτάτην ἐποχὴν. Οἱ τόποι, ἐν οἷς τὸ πρῶτον ἀπαντῶσιν, εἶναι νῆσοι ἢ παραλία· αἱ πορεῖαι αὐτῶν, καθ' ὅσον γνωστὸν τυγχάνει, διεξήχθησαν διὰ θαλάσσης, ὁ βίος αὐτῶν εἶναι βίος ναυτικοῦ λαοῦ, φκειωμένου πρὸς τὴν θάλασσαν, ἡ θάλασσα δὲ τέλος, καὶ μόνη ἡ θάλασσα, συνίστησι τὸν πρὸς τὰς μακρὰν διεσπαρμένας ἀποικίας αὐτῶν δεσμόν. Ἀλλὰ πρὸ τῆς σποραδικῆς ταύτης διαχύσεως αὐτῶν ἐδέσσε πάντες νὰ ζήσωσιν ὁμοῦ ἐν κοινῇ τινι πατρίδι, ἐνθα κατασκευάσαν ἑαυτοῖς γλώσσαν καὶ ἐμόρφωσαν ἤθη καὶ παρεσκευάσαν τὰ μέσα, δι' ὧν ἀπέβη δυνατὴ οὕτω μεγάλην ἐπέκτασιν αὐτῶν. Μόνον ἐν Μικρᾷ Ἀσίᾳ λοιπὸν εὐρίσκειται ἐκτενὴς πῶς ἰωνικὴ γῆ.

Ἀληθὲς ὅτι κατὰ τὴν κοινὴν παράδοσιν ἡ τῆς Ἀσίας αὐτῆ Ἰωνία ἦν ἀττικὴ τις ἀποικία, χώρα, εἰς ἣν κατὰ μικρὸν εἰσέβαλεν ὁ ἰωνικὸς πολιτισμὸς, ἀρχῆς γενομένης μετὰ τὸν τρωικὸν πόλεμον· ἀλλὰ καὶ πρὸ τοῦ Ὀμήρου ἤδη, ὡς ἐπερωρῶς δείκνυται, ὑπῆρχον ἐν ταῖς μεταξὺ Ἀσίας καὶ Εὐρώπης ἐσπαρμέναις νήσοις ἰωνικαὶ λατρεῖαι καὶ λαοὶ τελείως ἰωνικῶν ἠθῶν, ἐνῶ αὐτὴ ἡ Ἀττικὴ, ἐξ ἧς φέρεται προσελθὸν τὸ ἐξιωνίδαν τὴν Μικρὰν Ἀσίαν ρεῦμα, ἀπέβη ἰωνικὴ μόνον κατ' ἀκολουθίαν τῶν ἐκ τῆς Ἀνατολῆς εἰσβολῶν καὶ ἀρχῆς γενομένης ἀπὸ τῆς ἀνατολικῆς αὐτῆς ἀκτῆς.

Ἡ τοῦ ἑλληνικοῦ πολιτισμοῦ ἱστορία μένει ἀπολύτως ἀκατάληπτος, ἂν ἡ τῶν ἑλληνικῶν φυλῶν διάχυσις περιορισθῇ ἐν τῇ

1) «Τὸ Ἑλληνικὸν ἀποσχισθὲν ἀπὸ τοῦ Πελασγικοῦ (Ἡρόδοτ. Α' 58) καί: «Ἀπεκρίθη ἐκ παλαιτέρου τοῦ βαρβάρου ἔθνος; τὸ Ἑλληνικὸν ἔθνος καὶ δεξιότερον (Α', 60)».

φρυγικά τέχνηαι εικάσθησαν εἰς τὴν Ἑλλάδα μετ' εὐχερείας, προὔποιθεισες τὴν συγγένειαν τῶν φυλῶν. Κατὰ ταῦτα τὸ εὐρύ ἐκεῖνο ὁροπέδιον, ἀρδευόμενον πρὸς βορρᾶν ὑπὸ τοῦ Σαγαρίου καὶ πρὸς νότον ὑπὸ τοῦ Μαλάνδρου, περιώνυμον κατὰ πᾶσαν τὴν ἀρχαιότητα ἐπὶ τῇ γονιμότητι τῶν πεδίων καὶ τῷ πλούτῳ τῶν λειμῶνων αὐτοῦ, ἰκανῶς θερμὸν εἰς τὴν γεωργίαν τῆς ἀμπέλου, ὑγιεινὸν δ' ἄλλως καὶ ἐπιτίθειον εἰς παραγωγὴν δραστηρίων φυλῶν, δύναται νὰ θεωρῆται ὡς ἡ κοιτίς τοῦ μεγάλου φρυγοελληνικοῦ λαοῦ. Ἐπὶ τῶν χωρῶν τούτων θὰ ἐπιῖλον τὰ κυριώτατα ἐθνολογικὰ σχίσματα, αὐτόθι δὲ πιθανῶς μετὰ τὴν ἀναχώρησιν τῶν τὴν Ἰταλίαν οἰκισάντων οἱ Ἕλληνες διέμειναν, ἐν ἀρχῇ μὲν συστέθησαντες κλάδον τοῦ φρυγικοῦ ἔθνους, βραδύτερον δὲ ἀνεξάρτητον λαόν.

Ἐπειὶ ὁ λαός, ὑπερπληθυνθεὶς, ὑπερεξεχύθη, τὸ κύμα δὲ, εἰς διάφορα διαιρηθὲν ρεύματα, ἐχώρησε πρὸς δυσμὰς μέχρι τῆς θαλάσσης καὶ διεπεραιώθη αὐτὴν.

Ἐκ τῆς γλώσσης δυνάμεθα νὰ διδαχθῶμεν ὅτι πρῶτος πάντων τῶν λαῶν τῆς ἀσίας ὁμοφυλίαις ὁ ἐλληνικός φκειώθη πρὸς τὴν θάλασσαν. Ὅτε τὸ πρῶτον κατὰ τὴν πρὸς ἐπέκτασιν κίνησιν αὐτοῦ ἐπέβη τοῦ εὐρωπαϊκοῦ ἐδάφους, εἰσεχώρησεν εἰς αὐτὸ ἀναμφιδόλως διὰ τοῦ μέρους ἐκείνου, ἐνθα ἡ φύσις παρέδχε τὸν εὐχερέστατον διάπλουν ἀπὸ τῆς ἐτέρας τῶν ἡπειρῶν πρὸς τὴν ἐτέραν, ἥτοι διὰ τῶν οὕτω μικρῶν ἀπεχόντων ἀλλήλων παραλίων τοῦ Ἑλλησπόντου καὶ τῆς Προποντίδος. Αὐτόθι λαοὶ ὅλοι καὶ ἄνευ ναυτικῆς τινος ἐμπειρίας ἠδύναντο νὰ διαπλεύσῳσιν, οἱ μετανάσται δὲ οὔτε γεωγραφικὸν πλάτος, οὔτε κλίμα ἠλλάσσαν. Αὐτόθι ἀπὸ τῶν ἀπωτάτων χρόνων εὐρίσκομεν ἐπὶ ἀμφοτέρων τῶν ἀκτῶν χώρας καὶ λαοὺς οὕτως ὁμωνύμους, ὥστε ἀδύνατος ἀποδαίνει ἢ διαγραφῆν ἀκριβοῦς ἐθνογραφικῶ καὶ γεωγραφικῶ ὁρίοι μεταξὺ τῶν Θρακῶν, τῶν Βιθυνῶν, τῶν Μυσῶν καὶ τῶν Φρυγῶν, τῶν διεσπαρμένων ἐφ' ἐκάτερα τοῦ πορθμοῦ. Προσθετέον ὅτι σαφεῖς ἀναμνήσεις τοιούτων ἐκ τοῦ Ἑλλησπόντου μεταναστάσεων διετηρήθησαν παρὰ τοῖς Ἕλλησιν.¹

Ἡ κίνησις αὐτὴ, ἡ τοὺς λαοὺς τῆς Ἀσίας εἰς Εὐρώπην παρασύρασα, διαίρεται καθ' ἡμᾶς εἰς δύο περιόδους. Πρῶτόν τι ρεῦμα ἤγαγε τοὺς προδρόμους τῶν Ἑλλήνων ἢ Πελαγῶν, λαόν, ὅς, μὴ ἐμφαίνων ποικιλίας ἢ εὐδιάκριτα ἀθροίσματα, ἐκάλυψε τὴν παράλιον τῆς Μικρᾶς Ἀσίας καὶ τὰς παραλίαις τῆς Προποντίδος, ἐπὶ τῆς ἀντιπέρας δὲ γῆς πᾶσαν τὴν ἀπὸ Θράκης μέχρι Ταϊνάρου χώραν. Αὕτη ἦν ἡ ἀρχαιότατη τῶν αὐτοχθόνων φυλή, ἡ τοῖς ἀρχαίοις γνωστὴ, ὁ ἀρχαιότες κορμὸς τοῦ ἐλληνικοῦ λαοῦ· οὔτοι εἰσιν οἱ «οἰοὶ τῆς μελαίνης γαίας», ὡς οἱ ποιεῖται ἐκάλουν τὸν πρῶτον βασιλέα τῆς Ἀρκαδίας καὶ τοὺς ἀπογόνους αὐτοῦ,² οἵτινες ἐν μέσῳ πασῶν τῶν πολιτικῶν ἀναστατώσεων διετέλεσαν ἐν ἀφανείᾳ ἄνευ τινὸς μεταβολῆς τῶν ἐξεῶν διάγοντες τὸν ποιμενικὸν καὶ γεωργικὸν αὐτῶν βίον.

Τῇ πρώτῃ ταύτῃ εἰςβολῇ ἐπνεκοσθῆσεν ἡ ἐκ διαδοχῆς ἀφίξις ἄλλων φυλῶν, ἅτινα βραδύτερον εἶχον ἀπολίπει τὴν κοινήν τοῦ ἐλληνικοῦ ἔθνους πατρίδα. Ἔργον αὐτῶν ἐγένετο ἡ ἐξεγεροῖς τοῦ ἱστορικοῦ βίου παρὰ τῷ λαῷ, ὅς εἶχε διανοίξει αὐτοῖς τὴν ὁδόν· ὑποδεέστεροι δὲ κατὰ ποσόν, ἀλλὰ πεπροικισμένοι ὑπὸ ὑπερέτερων δυνάμεων, ἦσαν κεκλημένοι, ἵνα κρατήσωσιν τῶν ὄχλων καὶ ἰδρῦσωσιν πολιτείας.

Οἱ νεώλυδες οὗτοι ἐτράπησαν διαφόρους ὁδοὺς. Οἱ μὲν, τὴν μεγάλην λεωφόρον ὁδεύοντες, εἰσεδύσαν διὰ τοῦ Ἑλλησπόντου εἰς τὰ ὄρη τῆς ἀρκτικής Ἑλλάδος, αὐτόθι δὲ, ζῶντες ἐκ τῶν προϊόντων τῶν ἀγρῶν, τῆς θήρας καὶ τῶν ποιμνίων αὐτῶν, ἐνεκαίνισαν κοινῇ τὸ ἴδιον σύστημα βίου· ἐν αὐτοῖς ἦσαν οἱ προπάτορες τῆς φυλῆς ἐκείνης, ἥτις βραδύτερον ὑπὸ τὸ ὄνομα τῶν Δωριέων ἐμελλε ν' ἀνταλλάξῃ τὸν ἀφανῆ τοῦτον βίον πρὸς λαμπρότερον προορισμόν· οἱ δὲ, καταλείποντες τὰ ὁροπέδια τῆς Φρυγίας, κατήλθον τὰς κοιλάδας μέχρι τῶν ἀκτῶν τῆς Μικρᾶς Ἀσίας καὶ ἐκεῖθεν διεχύθησαν εἰς τὸ Αἴγαῖον· οὔτοι ἐγένοντο

οἱ πρόγονοι τῶν ἐλληνικῶν ἐκείνων οικογενειῶν, αἳ ἀνῆκεν ἡ φυλὴ τῶν Ἰώνων.

Οὗτω λοιπὸν οἱ Ἕλληνες ἦσαν ἐνιδρυμένοι ἐν μέσῳ πελαδικῶν λαῶν ἐπιτάδε καὶ ἐπέκεινα τῆς θαλάσσης κατεῖχον ἔγκαινοσθῆ ὁριστικῶς ὁ δι' ὅλης τῆς ἱστορίας τῆς Ἑλλάδος καὶ διὰ τῆς γλώσσης αὐτῆς κρατῶν δυναμὸς. Οὐδὲ θὰ εἶχε δὲ ἐθνικὴν ἱστορίαν ἢ Ἑλλάς, ἂν μὴ παρὰ τὴν χωρίζουσιν αὐτὰς ἀπόστασιν αἱ ἐπ' ἀμφοτέρων τῶν ἡπειρῶν ἐνιδρυμένοι φυλαὶ προσειλκύνοντο ἀμοιβαίως διὰ τοῦ ζῳηροῦ πάντοτε συναισθήματος τῆς ἀλληλεγγύης καὶ τῆς ἐμφύτου συνειδήσεως τῆς ἰδίας φυσικῆς συγγενείας. Τῇ ὥρᾳ, καθ' ἣν οἱ Ἕλληνες τῆς Ἀσίας καὶ οἱ Ἕλληνες τῆς Εὐρώπης ἀναχτηοῦσιν ἀλλήλους καὶ συναντήσονται, ἀρχεται ἡ ἐλληνικὴ ἱστορία.

Ἀλλὰ πρὸς τοῦτο ἡ θάλασσα εἶδει νὰ παύσῃ οὕσα στοιχεῖον χωρισμοῦ. Ἐν τούτοις ἡ ἀνάπτυξις τῆς ἐν τῷ Αἴγαίῳ ναυσιπορίας δὲν εἶναι ἔργον τῆς πρωτοβουλίας τῶν Ἑλλήνων· ἀνάγκη προσφυγῆς πρὸς ἄλλους λαοὺς, ὑπὸ τὴν ἐποῆν δὲ ταύτην ἡ ἀρχὴ τῆς ἐλληνικῆς ἱστορίας συνάπτεται ἀναποσπάστως τῇ ἱστορίᾳ τῆς Ἀνατολῆς.

(Ἀκολουθεῖ).

Η EN BIENNH ΔΙΕΘΝΗΣ ΕΚΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ

B

ΠΕΡΙ ΜΟΥΣΙΚΗΣ.

Ὅπως αἱ ἀρχαὶ τοῦ προφορικοῦ λόγου οὕτω καὶ αἱ ἀρχαὶ τῆς Μουσικῆς ἀνέρχονται εἰς λίαν μακροκείμενας ἐποχάς, εἰς τοὺς παναρχαίους χρόνους περὶ ὧν ἀπολύτως οὐδὲν γνωρίζομεν, καὶ τὴν παρακαταθήκην ταύτην τῆς ἀρχαιότητος διεφύλαξαν ἐν μέρει ἀκόμην καὶ σήμερον οἱ λαοὶ τῆς Ἀνατολῆς. Ἄλλ' ὁ λαός ἐκεῖνος, παρὰ τῷ ὀποίῳ σὺν ταῖς ἄλλαις τέχναις καὶ ἡ Μουσικὴ τὸ πρῶτον ὡς τέχνη διεκρίθη, ὑπῆρξαν οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες, οἱ μυσταγωγοὶ οὔτοι τοῦ πολιτισμοῦ, οἵτινες καὶ ὑπὸ μουσικὴν ἔτι ἐποῆν εὐλόγως θεωροῦνται οἱ διδάσκαλοι ἡμῶν. Ἡ σημασία τῆς ἐλληνικῆς μουσικῆς δὲν ἐγκραται βεβαίως ἐν τῇ πρὸς τοὺς μεταγενεστέρους κληροδοτήσιν σπουδαίων μουσικῶν ἐργῶν, διότι τοιαῦτα, ὡς γνωστόν, δὲν ὑπάρχουσιν, ἀλλ' ἐν τῷ διαπεπιστωμένῳ γεγονότι ὅτι καὶ ὡς πρὸς τὴν θείαν ταύτην τέχνην τὴν ὀρθὴν οὔτοι ἐτράπησαν ὁδόν, θέντες τὰς ἀληθεῖς βάσεις πρὸς τὴν κρείττονα αὐτῆς τελειοποίησιν.

Τὰ παρὰ τοῖς ἀρχαίοις Ἑλλῆσι κυριώτερα τῆς ἐγκυκλίου παιδείας μαθήματα ἦσαν, ὡς γνωστόν, γράμματα τε καὶ μουσικὴ καὶ γυμναστική, εἰς ἃ προσέθετο ὁ Ἀριστοτέλης καὶ τὴν γραφικὴν ὡς ὠφέλιμον πρὸς τὴν κρείσσονα νόσθιν τῶν λειτουργῶν τῆς τέχνης. Ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὴν γυμναστικὴν, ἥτις μορφώνει τὸ σῶμα, περιελάμβανεν ἡ μουσικὴ ἀπάσας τὰς καλὰς τέχνας, τὰς συμβαλλούσας εἰς τὴν πνευματικὴν διάπλασιν καὶ τὴν καθόλου ψυχολογίαν· ἐδιδάσκοντο δὲ τὴν μουσικὴν οὐχὶ ὡς ἀναγκαίαν οὐδὲ χρησίμην ὡς τὰ γράμματα, ἀλλ' ἡδονῆς χάριν καὶ τοῦ καλοῦ σχολάζειν κατ' Ἀριστοτέλην.

Ὅς ἐκ τῶν μυθολογούμενων περὶ τῶν παλαιωτάτων ἰσοδῶν εἰκάσομεν, ἡ μουσικὴ ἦν σύννομος καὶ συνοδὸς τῆς ποίσεως, δι' ἧς ἔμνον καὶ ἐλάτρευον τοὺς θεοὺς, ὅθεν καὶ οἱ παρ' Ὀμήρῳ ἰσοδοὶ θεοὶ λέγονται, οἷος ἦν ὁ Φίημος καὶ ὁ Δημόδοκος καὶ ἄλλοι. Τὰ ὄργανα, οἳ ἐχρῶντο οἱ ἰσοδοί, ἦσαν ἡ φόρμιγξ καὶ ἡ κιθάρα, ἀμφοτέρω δὲ ἐχρησίμευον εἰς τὸ φυλάττειν τὸ ἴσον τοῦ ρυθμοῦ, εἰς τὸ συνοδεύειν τοὺς ἀπαγγέλλοντας ἔπη καὶ εἰς τὴν διέγερσιν ὀδῆς καὶ χοροῦ, ὡς διηλοῦται ἐκ τοῦ παρ' Ὀμήρῳ ἰσοδοῦ, ὅστις, λαβὼν

1) Ὁ Ἑλλησπόντος ἐθεωρεῖτο ὡς γέφυρά τις μεταξὺ τῶν λαῶν· «Πύλην ἔχει διαθέσιν διὰ τὴν πρὸς ἀλλήλους ἐπιμίξιαν (Πολύβ. 1ΣΤ', 29)».
2) Ἐστρατεία τῶν Φρυγῶν εἰς Εὐρώπην ἐπὶ Μίδα (Ἀθην., σ. 638).
3) Ἐντέθειον δὲ Πελασγῶν ἐν ὑψικῶμοισιν ὄρεσσι γὰρ μέλαινα ἀνέδωκεν, ἵνα θνητῶν γένος εἶη (Ἀσιος παρὰ Πικασανίαν, Η', 4, 4).

περάτωσε δὲ ὁ γερμανὸς Gluck ὀλίγας δεκαετηρίδας βραδύτερον. Ἡ γαλλικὴ μουσικὴ κέκταιται ἐκφραστικωτάτην ἰδιοφυίαν καὶ μολονότι ἐν τῇ ρητορικῇ κλίσει τῆς γλώσσης καὶ ἐν τῇ ελαφρότητι τῆς δραματοθεατρικῆς ἐνεργείας συγγενεῖται πρὸς τὴν ἰταλικὴν, οὐχ ἥττον διατελεῖ αὐτὴ, ὑφ' ὅλας τὰς οὐσιώδεις ἐπόψεις, ἐν ἀληθείᾳ ἀντιθέσει πρὸς ἐκείνην. Ὁ τονισμὸς καὶ ὁ ρυθμὸς ἐν τῇ γαλλικῇ μουσικῇ εἶναι ὀρμητικὰ, σαφῆ καὶ λεπτά, μὴ συγχεόμενα ἐν τῷ χειμάρρῳ τῶν τόνων, ὅπως ἐν τῇ Ἰταλικῇ, τὰ δὲ μελωδικὰ βραχέα καὶ φειδωλά. Τούναντίον ἡ ἁρμονικὴ μελοποιεῖται, ἐν συγκρίσει πρὸς τὴν ἰταλικὴν καὶ γερμανικὴν, ἥττον ἀνεπτυγμένη καὶ μᾶλλον εἰς τὸ χαρακτηριστικὸν ἢ τὸ ὡραῖον ἀποβλέπουσα. Ὡς ἐκ τούτου ἡ γαλλικὴ μουσικὴ εἶναι λίαν κατάλληλος διὰ τὴν σκηνὴν, ἐφ' ἧς καὶ μεγάλως πύδοκίμουν, ἐνῶ εἰς τὰ κυρίως μουσικὰ εἶδη, τὴν ρητορικὴν δύναμιν καὶ τὴν ὀργανικὴν, ὑποδεστέρας σημασίας τυγχάνει.

Ἐν Αὐστρίᾳ καὶ τῇ μεσημβρινῇ Γερμανίᾳ προΐμως μὲν εἰσῆχθησαν τὸ μελοδράμα καὶ τὸ ἐκκλησιαστικὸν μελοδράμα, διατελούν ὅμως ταῦτα ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς ἰταλικῆς γλώσσης καὶ τῶν τύπων τῆς ἰταλικῆς μουσικῆς. Ἀπ' ἐναντίας σπουδαῖα βελτιώσεις ἐπετεύχθησαν εἰς ὅ,τι ἀφορᾷ τὴν ὀργανικὴν μουσικὴν, μορφουμένου ἐλευθέρου ὅλας πνεύματος, ὅπερ τὸ πρῶτον παρὰ Haydn ἀνῆλθεν εἰς ἀληθὲς ὑψὸς τέχνης. Αἱ ἐξαιρετοὶ ἀπόπειραι τοῦ Gluck ἐν τῷ ἰταλικῷ μελοδράματι τῆς Βιέννης παρήγαγον τὰ θεσπέδια δημιουργήματα τοῦ Mozart, ἅτινα τὸ μὲν ὑπὸ τοῦ Gluck ἐπιδιωχθέν μουσικῶς ἐνεδόθουν, τὸ δὲ ὑπὸ τοῦ Haydn ἐπιτευχθέν περαιτέρω προῦγαγον, τελειοποιουμένου οὗτο τοῦ ἰταλικοῦ μελοδράματος τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, ὅπερ καὶ κωμικὰ στοιχεῖα ἐνεῖχεν. Διὰ τῶν ἐπενεχθεισῶν βελτιώσεων ὑπερκοκιντήθη τὸ ἰταλικὸν μελοδράμα, νέου εἰς τὸ γερμανικὸν μελοδράμα διανοιγομένου σταδίου. Τὸ πνεῦμα τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ἐνεδαρκώθη τέλος ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ Beethoven καὶ ἀνῆλθεν ἐν τῇ περιπαθεῖ ὀργανικῇ αὐτοῦ μουσικῇ εἰς τὸν ὑψίστον τῆς τελειότητος βαθμόν. Μετὰ τῶν λαμπρῶν ἡμερῶν τοῦ Beethoven (1827) τελευτᾷ ἡ ἐποχὴ, καθ' ἣν ἡ μουσικὴ ἐν ἀπάσαις ταῖς μουσικαῖς χώραις ἦν ἐθνικὴ, ἐνῶ τὰ μουσουργήματα τῶν πρώτων κορυφαίων καθολικῶν ἦδη χαρακτῆρα περιεβάλλοντο, καὶ ἀνακαινίζεται νέα περίοδος, καθ' ἣν ἡ Μουσικὴ ἀποκαθίσταται κοσμοπολιτικὴ.

Ἐν Βιέννῃ.

Κ. Γ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ.

ΙΛΙΟΥ ΠΕΡΣΙΣ.

ΕΚ ΤΩΝ ΤΟΥ ΟΒΙΔΙΟΥ ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΕΩΝ

κατ' ἑμμετρον παράφρασιν

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ Σ. ΚΑΣΔΑΓΛΗ.

(Συνέχεια ἴδε ἀριθμὸν 31).

Οὕτω δὲ νῦν τοῦ Διαντος ὁ Ὀδυσσεὺς κρατήσας, πρὸς τὴν Αἰγαίαν φέρεται τῆς Ὑψιπύλης νῆσον, ἔνθα ποτὲ αἱ Λήμνιοι φονεύσαντο τοὺς ἄνδρας, δεινὸν προσῆψαν ὄνειδος τῇ ἑαυτῶν πατρίδι. Ἡ μία δὲ μόνη ἐκ πασῶν φιλόστοργος τυχοῦσα, ἐκ τοῦ θανάτου ἔσωσε τὸν γηραιὸν πατέρα. Ἐνταῦθα νῦν πλῆσιόστιος κατενεχθεὶς ὁ ἦρωας, καὶ τὰ Τυρὴνθια λαβὼν τοῦ Ἡρακλέους ὄπλα, εἰς Τροίαν ἐπανέρχεται μετὰ τοῦ Φιλοκτίτου, τὰ ποθητὰ τοῖς Ἀχαιοῖς ἀνακομίζων βέλαια. Ἀφοῦ δὲ τούτων ἀρωγῇ μετὰ τοσοῦτον χρόνον, χεῖρ τῷ πολέμῳ τῷ μακρῷ ὑστάτην ἐπετέθη, ἡ Τροία μὲν κατέπεσε σὺν τῷ κλεινῷ Πριάμῳ, τοῦ δὲ Πριάμου ἡ γυνὴ ὀρφανισθεῖσα πάντων,

καὶ τὴν μορφήν ἀπέβαλε τὴν ἀνθρωπίνην τέλος, εἰς λάβρον δ' ἡ ταλαίπωρος μεταμειψθεῖσα κύνα, ταῖς ὑλακαῖς κατέπληξε τὰς ἀλλοτρίας αὔρας.

Καὶ νῦν μὲν δοριάλωτος ἡ Ἴλιος καπνοῦται², καὶ τὸν μακρὸν Ἑλλήσποντον καλύπτει ἡ αἰθάλη· οὐτ' οἰκὼν φεῖδεται τὸ πῦρ, οὔτε λαμπρῶν μεγάρων, ἀλλὰ ἀκοίμητος ἡ φλόξ τὰ πάντα συναρπάζει. Πρὸ τοῦ βωμοῦ ὁ Πρίαμος τοῦ θεοδμήτου πίπτει³, ὀλίγῳ δ' αἵματι τὴν γῆν ὁ γηραιὸς ὑγραίνει· ἡ κόρη δ' ἡ φοιβόληπτος τῆς κόμης ἐλκομένη⁴, μάτην τὰς χεῖρας τὰς λευκάς πρὸς τὸν αἰθέρα τείνει· καὶ αἱ Τρωάδες δέσποναι τῶν οἰκῶν ἐξεληθούσαι, εἰς τοὺς ναοὺς προσφεύγουσι τοὺς καταφλεγόμενους· ἐκεῖθεν δὲ τὰ πάτρια περιβαλλούσας βάρβα, λείαν αὐτὰς ἐπίφθονον οἱ νικηταὶ ἐκσπᾶσιν· ἐκ τῶν αὐτῶν δὲ ρίπτεται ὁ Ἀστυνάξ πύργων⁵, ἐφ' ὧν ἡ μήτηρ πρότερον κομίζουσα τὸν παῖδα, διὰ χειρὸς ἐδεικνυε πολλάκις τὸν πατέρα, γενναίως ἀμυνόμενον ὑπὲρ τῆς βασιλείας, καὶ αὐτῷ ἀθάνατον περιποιούντι κλέος⁶. Νῦν δ' ὁ βοροῦς τοῖς Ἑλλήσι κελεύει τὸν ἀπόπλου, οὐρίων δὲ πληρούμενα πνευμάτων τὰ ἰστία, πόνων ἐλεύθερον τὸν πλοῦν τοῖς ναύταις ὑπὸσχνοῦνται. «Χαῖρε, ὦ Τροία προσφιλις», βοῶσιν αἱ Τρωάδες, καὶ τὸ πατρῶον ἔδαφος αἱ δυστυχεῖς φιλοῦσαι, τοὺς οἰκοὺς καταλείπουσι τοὺς κατηρειπωμένους, καὶ «Δοῦλαι ἀπαγόμεθα», περιπαθῶς φωνοῦσιν. Ὑστάτη δ' ἐν τοῖς μνήμασι τῶν τέκνων εὐρεθεῖσα, οἰκτρὰν τὴν ὄψιν φαίνουσα ἡ γηραιὰ Ἐκάβη, αἰχμάλωτος ἀπάγεται πρὸς τὸν Ἀργεῖον στόλον· ἦν τοῖς ψυχροῖς ἐγκύπτουσαν τῶν τεθνεώτων τύμβους, καὶ τοῖς ὀστοῖς φιλήματα καὶ δάκρυα διδοῦσαν, αἱ ἀσπινεῖς ἀπέσπασαν τοῦ Ὀδυσσεὺς χεῖρες· ἀλλ' ὅμως τὴν τοῦ Ἐκτορος ἀνελομένη κόκιν, καὶ συρομένη τὴν σποδὸν ἐπὶ τοῦ στήθους φέρει· πτωχὴν καὶ μόνην προσφθόρην δ' ἐπὶ τοῦ φίλου τάφου τὴν πολὺν τῆς κεφαλῆς καταλιμπάνει κόκιν· οὐδ' ἕτερόν τι ἔχουσα ἡ δύσμοιρος προσδύτις, τὸν τύμβον βρέχει τοῦ παιδὸς διὰ πικρῶν δακρῶν.

Ἀντικρὺς ὅλας τῶν Φρυγῶν, ὅπου ἡ Τροία ἦτο⁷, ἀντίπορος τις ἔστι γῆ, ἡ τῶν Βιστόνων χώρα, ἔνθα ἐντὸς πολυτελῶν ἀνακτορίων μένων, λαὸν εὐθύνων εὐπιπὸν ὁ Πολυμήστωρ ἔρχεται πρὸς ὃν κρυφίως ὁ πατὴρ ἐξαγαγὼν τῆς Τροίας, τρόφιμον, ὦ Πολύδωρε, παρέδωκε σε παῖδα, ὀρθῶς ποιῶν δ' ἀπέστησε τῶν Δαρδανίων ὄπλων, εἰ μὴ καὶ χρύματα πολλὰ, τοῦ ἔργου τὴν αἰτίαν, ψυχῆς δ' ἀπλήστου προτροπὴν τοσαῦτα προσετίθει. Ὅτι τὴν τύχην τῶν Φρυγῶν μόλις πεσοῦσαν ἔγνω, ξίφος λαβὼν ἀνόσιον ὁ τῶν Βιστόνων ἄναξ, εἰς τοῦ τροφίμου τὸν λαμπρὸν ἀνπλεῶς ἐμπύγει, καὶ ἵνα σὺν τῷ σώματι τοῦ δολοφονηθέντος πᾶν τοῦ στυγνοῦ ἐγκλήματος ἐξαλειφθῆ σημεῖον, ἀπνουν τὸν παῖδα ἀγαγὼν ἐφ' ὑψηλοῦ σκοπέλου, εἰς τὰ τοῦ πόντου κύματα, ὁ δολοφόνος, ρίπτει.

Καὶ ἦδη ἀφικόμενος εἰς τὰς Θρακίας θίνας⁸, τοῦ στόλου τὰ πρυμνήσια προσδένει ὁ Ἀτρείδης· ἐνταῦθα μένων δ' ἀσφαλῆς τὸν χρόνον κατατρίβει, πλοῦν προσδοκῶν εὐάνεμον καὶ πραιοτέρας αὔρας· ὅτε ἰδοὺ ἐκ τῶν τῆς γῆς ἀναρρηχθέντων στέρνων, τοσοῦτος τὸ ἀνάστημα οἶος καὶ ζῶν ὑπῆρχεν, ὁ Ἀχιλλεὺς ὡς ἀπειλῶν παρίσταται τὴν ὄψιν, καὶ τὴν μορφήν τὴν χαλεπὴν ἀναλαβὼν ἐκείνου, ὅτε ὁ ἦρωας ἀνομον ἐξαγαγὼν τὸ ξίφος, δεινὸς κατὰ τοῦ μείζονος ἐφόρμυεν Ἀτρείδου, καὶ, «Οὕτω, λέγει, λήθμονες τῆς Ἀχιλλεῖου μνήμης⁹, ὦ Ἀχαιοί, ἀπέρχεσθε, ὡσεὶ ἐμοῦ ἡ δόξα ἐν τῷ χθονίῳ μετ' ἐμοῦ συγκαταρῶν τῆς τάφου. Μὴ τοῦτο, φίλοι, γένοιτο! ἀλλὰ ἡ Πολυξένη

γέρας τῷ τύμβῳ τῷ ἐμῷ καὶ πρόσφαγμα γενέσθω ».
 Ὁ μὲν εἰπὼν εἰς τὰς μονὰς ἀπῆλθε τὰς οἰκείας·
 τῇ τοῦ εἰδώλου δὲ φωνῇ τῶν Ἀχαιῶν πεισθέντων,
 ἀνπλεῶς τῶν τῆς μητρὸς ἀποσπασθεῖσα κόλπων,
 τῶν κόλπων, φεῦ! ὦν ἔμενε παραμυθία μόνη,
 ἢ γενναϊόφρων τὴν ψυχὴν ἀλλ' ἀτυχῆς παρθένος,
 ὄντως δὲ κρείσδων γυναικὸς τὴν τε ψυχὴν καὶ ψῦσιν,
 εἰς τοῦ Πηλεΐδου ἄγεται τὸν τάφον πρὸς θυσίαν,
 κ' ἐπὶ τοῦ τύμβου τοῦ δεινοῦ σφαιρασθεῖσα θνήσκει.
 Ὑπὲρ αὐτῆς δὲ ἐμφροντις ἢ παναθλία κόρη¹⁰,
 πρὸ τοῦ βωμοῦ ἀτάραχος τοῦ ἀμειλίκτου ἔστη,
 καὶ τῆς θυσίας ἔτοιμα τὰ ἱερὰ ἰδοῦσα,
 καὶ παρ' αὐτὴν ἰστάμενον τὸν τοῦ Πηλεΐδου παῖδα,
 τὸ ξίφος τὸ μελάνδετον διὰ χειρὸς κρατοῦντα,
 καὶ ἀπανθρώπως ἐπ' αὐτὴν ἐρείδοντα τὰς ὄψεις,
 «Χρῆσιν ποιοῦ τοῦ αἵματος τοῦ εὐγενοῦς μου, λέγει,
 καὶ τῷ λαίμῳ ὡς τάχιστα τὸ ψάσανον βυθίσας
 ἢ τῷ ἄθῳ στήθει μου συντέλεσον τὸ ἔργον·
 (διὰ χειρὸς δὲ ρῦξασα τὸν μαλακὸν χιτῶνα
 γυμνὸν ἀπ' ἄκρου τὸν λαίμῳ μέχρι τοῦ στήθους φαίνει)
 καὶ ζῶσα, λέγει, ἀλθῶς ἐγὼ ἢ Πολυξένη,
 δούλη οὐδέποτε· οὐδενὸς θά ἀνεχθῶ νὰ γείνω·
 οὐδὲ θεὸς τις τῷ ἐμῷ θά μαλαχθῆ θανάτῳ·
 «Ἐν δὲ καὶ μόνον παρ' ὑμῶν, εἰ δυνατόν, αἰτοῦμαι,
 ἵνα τὸ τέλος τὸ ἐμὸν μὴ ἐπιγνῶ ἢ μήτηρ·
 ἐκείνη μόνη κάλυμμα τυγχάνει μοι τοῦ πόθου,
 ἐκείνη μόνη τέρπει μοι τὴν τοῦ θανάτου τέρψιν·
 καίπερ ἐκείνης ἢ ζωὴ ἀξιοπαρὸς οἴκτου,
 καὶ τοῦ θανάτου τοῦ ἐμοῦ πολυδακρυτοτέρα.
 Ὑμεῖς δὲ πόρρω ἴστασθε, καὶ ἵνα μὴ ὡς δούλη
 πρὸς τὰς ψυχὰς ἢ δύστινος ἀπέλθω τὰς Στυγίας,
 εἰ τι αἰτοῦμαι δίκαιον καὶ ἀξίον τοῦ γένους,
 μὴ τῆς παρθένου ἄπτεσθε διὰ χειρὸς οἱ ἄνδρες·
 ὅτι τὸ αἶμα τὸ ἐμὸν ἐλεύθερον ἐκρεῦσαν,
 μᾶλλον εὐπρόσδεκτον θά ἢ τῷ ὑμετέρῳ φιλῶ,
 οὐ ἴλασμός ἐπέπρωτο καὶ σφάγιον νὰ γείνω.
 Εἰ δὲ τοῦ στόματος ἐμοῦ οἱ τελευταῖοι λόγοι,
 τινὰς ὑμῶν εἰς ἔλεος καὶ οἶκτον συγκινοῦσιν,
 (οὐδέ τις δούλη δέεται, ἀλλ' ἢ Πριάμου κόρη),
 ἄκαυστον δότε τῇ μητρὶ τῆς θυγατρὸς τὸ σῶμα,
 μηδὲ ἢ μήτηρ τὴν ταῖν ἀντὶ χρυσοῦ ὀνειδῶ·
 πλουτοῦσα μὲν ἠδύνατο καὶ λύτρα νὰ παράσχη,
 νῦν τοῖς κρουνοῖς δ' ἀρκέσθητε τῶν μητρικῶν δακρύων».
 Εἶπε, καὶ ἄπερ δάκρυα ἐπέσχεν ἢ παρθένος,
 τὰς τεθλιμμένας ἔπλησαν τῶν παρεστώτων ὄψεις·
 αὐτὸς δ' ὁ Νεοπτόλεμος δακρυροῶν καὶ ἄκων,
 τὸ ξίφος ὡσας ἔσχισε τὰ τῆς παρθένου στέγνα.
 Ἡ δὲ ἐκλείπον κάμψασα κατὰ ἐδάφους γόνυ,
 μέχρι δ' ἐσχάτων ἄτρομον διατηροῦσα ὄψιν,
 καὶ πίπτουσα ἐφρόντισε τὰ μέρη νὰ καλύψῃ,
 ἃ ὡς εὐσχήμων ὄφειλε νὰ ἀποκρύψῃ κόρη,
 μέχρι θανάτου δὲ ἄγνη ἐπὶ τοῦ τάφου πίπτει.
 Αἱ δὲ Τρωάδες τὸ νεκρὸν ἀναλαδοῦσαι σῶμα,
 τοὺς τῶν Πριάμιδῶν πολλοὺς ἀπαριθμοῦσι φόνους,
 καὶ πόσον, φεῦ! ὀδύρονται τοῖς πολεμίοις αἶμα
 εἰς τε καὶ μόνος ἔδωκεν ὁ τοῦ Πριάμου οἶκος.
 Καὶ δὲ οὐχ ἦττον κλαίουσιν, ὦ παναθλία κόρη,
 καὶ δέ, ὦ τέως βασιλῆς, περιπαθῶς θρηνοῦσιν,
 ὦ βασιλέως σύνευνε καὶ βασιλέων μῆτερ,
 μικρῷ μὲν πρόσθεν ἢ εἰκὼν τοῦ τῆς Ἀσίας ὄλδου,
 νῦν δὲ τῆς λείας τῆς κοινῆς μερὶς εὐτελεστάτη·
 ἦν ἑαυτῷ προεἶλετο ὁ Ὀδυσσεύς νικησίας,
 μόνον καθὼ τυγχάνουσαν τοῦ Ἐκτορος μητέρα·
 οὕτω καὶ μόνον τῇ μητρὶ καίπερ νεκρὸς ὁ Ἐκτώρ
 δεσπότην τέλος ἑαυτοῦ τὸν Ὀδυσσεῖα ἔσχεν.
 Ἡ δὲ τῆς κόρης τὸ ψυχρὸν περιβαλοῦσα σῶμα,
 κενόν, φεῦ! ἦδη τῆς ψυχῆς τῆς εὐγενοῦς ἐκείνης,
 ὅσα τῶσάκις δάκρυα παρέσχε τῇ πατρίδι,
 καὶ τοῖς παισὶ καὶ τῷ ἀνδρὶ, τῶσάυτα νῦν ἀφθόμως
 χέουσα βρέχει τὴν πληγὴν, καταφιλεῖ τὸ στόμα.

καὶ ὡς περ εἶωθεν ἢ γραῦς δεινῶς στερνοκοπεῖται· Ἡ
 τὴν πολίαν δ' ἐν τῷ πικτῷ συγκυλινδοῦσα λύθρω,
 καὶ τοῖς διαίμοις ὄνυξι τὸ στήθος ὀρυπτομένη,
 πολλὰ μὲν ἢ ταλαίπωρος ἐν οἷς καὶ τάδε λέγει·
 «Ὑστάτος πόνος, θύγατερ, θανατωθεῖσα κείσαι,
 (ὅτι τίς ἄλλη λείπεται τῇ σῇ μητρὶ ὀδύνη;)·
 ὡς δ' ἐπ' αὐτοῦ τοῦ στήθους μου τὸ τραῦμά σου νῦν βλέπω·
 ἵνα μὴδὲν ὀ ἀναιμακτον τῶν τέκνων ἀπολέσω,
 καὶ σὺ, ὦ θύγατερ, πληγὴν ἐπὶ τοῦ στήθους φέρεις.
 Καὶ ὅμως σὺ, καθὼ γυνὴ καὶ ἀσθενῆς τὴν ψῦσιν,
 ἀπὸ σιδήρου ἀσφαλῆς τῇ σῇ μητρὶ ἐδόκει·
 ἀλλὰ σιδήρῳ καὶ γυνὴ σφαιρασθεῖσα θνήσκει·
 Τίς ἄλλος δ' ὁ τὸ πάναγον καταπιῶν σου αἶμα,
 εἰ μὴ αὐτὸς ὁ Ἀχιλλεύς, ὁ ὀλετῆρ τῆς Τροίας,
 δὲ μὲν τοσοῦτων ἀδελφῶν ὁ ἀπίνης στεργῆσας,
 ἐμὲ δὲ σοῦ καὶ τῶν λοιπῶν ἀπορφανίσας τέκνων;
 Εἰ καὶ ἐξ οὐ διὰ χειρὸς τοξεύσαντες εὐστόχου
 τὸν ἀπινῆ ἀπέκτειναν ὁ Πάρις καὶ ὁ Φοῖβος,
 «Πᾶς, εἶπον, τέλος ἀπεσπι τοῦ Ἀχιλλέως φόβος»·
 ἀλλὰ καὶ νῦν μοι ἐμελλεν ἐπιφόβος νὰ γείνη,
 ὅτι ἐκείνου ἢ σποδὸς καὶ τεθαμμένου ὄντος,
 ἢ κόνις, λέγω, μαίνεται κατὰ τοῦ οἴκου τούτου,
 τοῖς Πριάμιδας δ' ὁ ἐχθρὸς καὶ ἐκ τοῦ τάφου κτείνει· Ἡ
 Οὕτω λοιπὸν πολύτεκνος ἐγένου· ὦ Ἐκάβη,
 ἵνα πολὺς προσγένηται τῷ Αἰακίδῃ πλοῦτος.
 Δορυκίτητος ἢ Ἴλιος νῦν κεῖται ἢ μεγάλην,
 καὶ ἢ μοιραία συμφορὰ ἐπῆλθε καὶ παρῆλθε,
 ὅτι τοῦ πλήθους τοῦ πολλοῦ ἐλώθησεν ὁ φόνος,
 ἐμοὶ δὲ μόνη λείπεται τὸ τῶν Περγάμων ἄστυλ¹³,
 ἀλλὰ καὶ οὕτω τῶν κακῶν οὐ φαίνεται τὸ τέλος,
 καὶ ἄλλαι διαδέχονται ὀδύνας τὰς ὀδύνας.
 Ἡ δὲ μικρῷ μὲν πρότερον ἐν γυναιξὶ μεγίστη,
 καὶ τοῖς γαμβροῖς ἰσχύουσα καὶ νύμφαις καὶ ἐγγόνους,
 καὶ τοῖς υἱοῖς καὶ τῷ ἀνδρὶ μεγάλη δυναμένη,
 αὐτὴ ἐγὼ ἢ δύστινος, νῦν ἔρημος ἀπάντων,
 καὶ ἐκ τῶν τάφων τῶν ἐμῶν ἀποσπασθεῖσα τέκνων,
 εἰς ξένην γῆν ἀπάγομαι, τῇ Πηνελόπῃ δῶρον,
 ἦτις ἐμὲ τοῖς δουλικῶς ἀνωμένῃν ἔργοις,
 ταῖς τῆς Ἰθάκης γυναιξὶ διὰ χειρὸς δεικνύσα,
 «Αὐτὴ, θά λέγῃ, ἢ γυνὴ ἢ εὐκλεῆς ἐκείνη,
 ἢ τοῦ Πριάμου σύνευνος, τοῦ Ἐκτορος ἢ μήτηρ»·
 Ἀλλὰ μεθ' ὅσους ἐκλαύσα ἀπολωλότας παῖδας,
 καὶ σὺ, ὦ κόρη, τῆς μητρὸς παραμυθία μόνη,
 ἐξίλασμός τῷ τοῦ ἐχθροῦ ἐσφαιρασθεῖσθαι τάφῳ·
 οὐδὲ τὰ τέκνα ἔτεκον, ὡς φαίνεται, πρὸς ἄλλο,
 ἢ πρὸς θυσίας καὶ σφαιρὰς τῷ ἀπινεῖ Πηλεΐδῃ.
 Πᾶς μετὰ τῶσας συμφορὰς ἢ σιδηρὰ ἀντέξω·
 πρὸς τί ἐνταῦθα ἐπὶ γῆς τὸν χρόνον κατατριβῶ,
 καὶ τί ἐπιθυλάττεις μοι, ὦ γῆρας, τῇ ταλαίῃ;
 πρὸς τί, ὠμότατοι θεοί, ἢ πρὸς καὶ ἄλλα ἄλγη,
 τὴν τῆς γραδὸς οἰκτρὰν ζωὴν παρεκτετῆ μοι ἔτι;
 Τίς ποτ' ἐξ οὐ κατέπεσον οἱ τῶν Περγάμων πύργοι,
 εὐδαίμονα ἠδύνατο τὸν Πριάμον νὰ εἶπῃ
 καὶ ὅμως ὄντως εὐτυχῆς ἀποθανὼν τυγχάνει,
 εἰ καὶ ζῶν ἀπώλεσε καὶ βασιλείαν ἡμα,
 ὅτι οὐ δέ, ὦ θύγατερ, σφαιρασθεῖσαν βλέπει.
 Ἡ μήπως ἄρα γε θανῆς ὡς βασιλῆς θά τύχης;
 ἢ τὸ σὸν σῶμα θά δεχθῆ ὁ τῶν προγόνων τάφος;
 Τοιαῦτη μὲν τοῦ οἴκου σου ἢ τύχη οὐ τυγχάνει·
 ἀλλὰ οἱ θῆρῖνοι τῆς μητρὸς καὶ ἀλλοτρία ἄμμος
 πάντα θ' ἀποτελέσωσι τὰ τῆς ταφῆς σου δῶρα·
 οὐδ' ἕτερόν τι ἔχομεν, τὸ πᾶν ἀποβαλόντες.
 Εἰς δὲ καὶ μόνος λείπεται δι' ὄν, φεῦ! ἦδη μόνον
 ἐπιτῆ δύναμαι τὸ ζῆν νὰ ὑπομείνω ἔτι,
 ὁ νεαρὸς Πολύδωρος, ὁ φίλατος τῶν παιδῶν,
 ὃς τῶν ἀρρένων ἕστατος ἐμοὶ τυγχάνων τέκνων,
 τῷ Ἰσμαρῷ ἀνακτι πρὸς φύλαξιν ἐδόθη·
 Τί ὅμως οὕτω κλαίουσα τὸν χρόνον κατατριβῶ,
 καὶ τὴν αἰμόρραντον μορφήν βραδύνα ν' ἀπολούσω,
 καὶ τὴν πληγὴν τὴν χαίνουσαν τῆς θυγατρὸς νὰ πλύνω;

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ.

- 1) Ἴδε Ἀπολλοδ. Βιβλ. 4 ὁ' 17 Ὑγιν. Μυθ. 15.
- 2) Πρὸβλ. Εὐρ. Ἐκ. 905—911 καὶ Τρωαδ. 7—9, 1295—1304.
- 3) Εὐρ. Ἐκ. 23 Βιργ. Αἰν. Β' 512 καὶ ἔφ.
- 4) Ἡ Κασάνδρα, περὶ ἧς ἴδε Εὐρ. Τρωαδ. 70 Βιργ. Αἰν. Β' 403 Ἀπολλοδ. Βιβλ. 3 ὁ' 5.
- 5) Μίμησις τῶν παρ' Εὐριπίδῃ στίχων Τρωαδ. 1119 καὶ ἔφ.
 λεύθετε Τρόφον
 τόνδ' Ἀστυάνακτ' ἄλοχοι μέλει
 νεκρόν, ὃν πύργων δίσκημα πικρὸν
 Δαναοὶ κτείναντες ἔχουσιν.
- 6) Ἴδε τὰ περὶ τούτου παρ' Ὀμήρῳ Ἰλ. Ζ. 370—389.
- 7) Ἀπαντα ταῦτα, ὃ φόνος τοῦ Πολυδώρου, ἡ σφαγὴ τῆς Πολυξένης καὶ ἡ τύφλωσις τοῦ Πολυμήστορος δύνανται νὰ θεωρηθῶσι περιλήψεις τῶν ἐν τῇ Ἑκάθῃ τοῦ Εὐριπίδου διαδραματιζομένων. Πρὸβλ. καὶ Βιργ. Αἰν. Γ' 13 Εὐρ. Ἐκ. 1—34 Παρ' Ὀμήρῳ Ἰλ. Γ. 406—417 φέρεται ὅτι ὁ Ἀχιλλεὺς ἐφόνευσε τὸν Πολυδώρον· ἀλλ' ὁ Ὀβίδιος ἀκολουθεῖ τῷ Εὐριπίδῃ καὶ ἄλλοις.
- 8) Εὐρ. Ἐκ. 35—50.
- 9) Εὐρ. Ἐκ. 106—115.
- 10) Εὐρ. Ἐκ. 521—582.
- 11) Κοῖν. Σμυρ. τῶν μεθ' Ὀμηρον ΙΔ' 297 καὶ ἔφ.
- 12) Εὐρ. Ἐκ. 475—480.
- 13) Διὰ τοῦ στίχου τούτου ἀποδίδεται μὲν ἀκριβῶς τὸ ἐν τῷ λατινικῷ κειμένῳ ἡμιστίχιον

Soli mihi Pergama restant

ἀλλὰ τίνι τρόπῳ μετὰ τὴν προηγηθεῖσαν κατατροφὴν τῆς Ἰλίου λείπεται τῇ Ἑκάθῃ τὸ τῶν Περγᾶμων ἄστυ, νῦν μάλιστα εἰς δουλείαν ἀπαγομένη καὶ κλαιούση τὴν σφαγεῖσαν κόρην; οἱ σχολιασταὶ διατείνονται ὅτι ἡ Ἑκάθῃ μνημονεύουσα ἔτι τῶν Περγᾶμων ἔννοεῖ «τοὺς κινδύνους καὶ τὸν φόβον τῶν ἐπιχειρῶντων κακῶν», ἅπερ συνεπάγεται ἡ δῆλωσις τῆς κόλης· τούτου δ' ἔνεκα, in cursuque mens dolor est; ἦτοι

ἀλλὰ καὶ οὕτω τῶν κακῶν οὐ φαίνεται τὸ τέλος, καὶ ἄλλαι διαδέχονται ὀδύναί τας ὀδύνας·

τουτέστι, πᾶσι μὲν τοῖς λοιποῖς ἀπώλετο ἡ Ἰλίου· ἀλλὰ καίπερ ἀπολωμένη ἐμοὶ μόνῃ (τῇ Ἑκάθῃ) οὐκέτι ἀπώλετο, «διότι τὰ ἐκ τῆς ἀλώσεως αὐτῆς δεῖναι οὐ παύονται· ἐπισπρευόμενα ἐπὶ τῆς κεφαλῆς μου».

(Ἀκολουθεῖ).

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΚΑΘΣΕΩΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΠΡΟΟΡΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΟΣ

ΕΝ Τῇ ΚΟΙΝΩΝΙΑ

ΛΟΓΟΣ

ΕΚΦΩΝΗΘΕΙΣ ΕΠΙ Τῆς ΑΝΑΛΗΨΕΙ ΤΗΣ ΠΡΟΕΔΡΕΙΑΣ

ΤΟΥ 32ου ΣΥΛΛΟΓΙΚΟΥ ΕΤΟΥΣ

ΥΠΟ

ΑΝ. ΧΡΗΣΤΙΔΟΥ, ΙΑΤΡΟΥ,

τῇ 10ῃ Μαΐου 1892, ἐπετείῳ ἑορτῇ.

**Παναγιώτατε Δέδοπτα,
Σεβαδμιώτατοι Ἱεράρχαι,**

Εὐγενέσταται Κυρίαὶ καὶ Κύριοι καὶ πᾶσα ἡ φιλόμουσος καὶ φιλόκαλος ὀμνύγυρις.

Ψῆφῳ εὐμενεῖ τῶν ἐριτίμων ἐταίρων τοῦ Ἑλληνικοῦ Φιλολογικοῦ Συλλόγου πρόεδρος τοῦ ἀρχομένου συλλογικοῦ ἔτους ἀναδειχθεὶς, βαθυτάτην ἐκπράζω δημοσίᾳ τὴν εὐγνωμοσύνην ἐπὶ τῇ τιμῇ καὶ τῇ συμπαθεί τῶν πρὸς με εὐγενῶν αὐτῶν αἰσθημάτων ἐκδηλώσει ταύτη· ἀλλ' ἔρωτῶ ἐπιτυχόν καὶ τοῦ οὐ ἔστοχαζόντο σκοποῦ: «Ὅταν ἀνελογίσθην τὸν ὕψηλόν τοῦ ἡμετέρου Συλλόγου προορισμόν καὶ τοὺς εἰς ἐπίτευξιν αὐτοῦ μετ' αὐθεντικοῦ καὶ ἐπιστημονικοῦ κύρους ἐργασθέντας καὶ διαπρέψαντας, ὑπὸ ἀληθοῦς κατελήφθην μελαγχολίας, διότι εἰς ἐμέ, πολλῶν

αὐτῶν ὑποδεέστερον, δι' ἀμφιβόλου δ' ἀξίας προσόντων πεπρωκισμένον, ἐνεπιστευθῆσαν ὄνομα ἀγαστόν καὶ ἀξίωμα οὕτω ἐπίζηλον· ἀλλ' εἰς ἔτι μείζονα ἀμυχανίαν ἐνέβαλέ με καὶ ἡ τοῦ ἀποχωροῦντος τῶς προόδου κληροδοτούμενῃ εὐσυνειδήτος τοῦ καθήκοντος ἐκπλήρωσις, ἡ χαλκέντερος ὑπομονὴ καὶ ἐπιμονή, καὶ ἡ ἀκάματος ὑπὲρ τῶν συμφερόντων τοῦ Συλλόγου ἐθειλοθύσια, ἀρεταὶ ἐν τῇ παρούσῃ ἡμῶν κοινωνικῇ καταστάσει σπανίως ἀπαντῶσαι, καὶ τὸ τί τοῦ διαδόχου ἀναλαμβάνόμενον ἔργον πλέον εἴποτε δυσχερὲς καθιστῶσαι, ὅταν δ' ὡς ἐκ περισσοῦ ἐσκέφθην, ὅτι ἐν τοιαύτῃ τῶν γραμμάτων ἑορτῇ, ἐν ἣ παρίσταται ὅ,τε ἀνώτατος πνευματικὸς ἡμῶν ἀρχιποίμην καὶ οἱ ἐκκλησιαστικοὶ καὶ πολιτικοὶ τοῦ ἔθνους ἡμῶν λογάδες, ὠφείλον κάγω νὰ προσφέρω τὴν κατ' ἔθος παρατιθεμένην εἰσφοράν, τότε πλέον ἠσθάνθην τῶν ἐμῶν πνευματικῶν δυνάμεων τὴν ἰσορροπίαν κλονιζομένην καὶ τὸ θάρρος μειούμενον· εὐτυχῶς ὅμως τῶν φίλων ἐταίρων τὰ φιλάδελφα αἰσθήματα περιτροπῶς ἐκδηλωθέντα κατάρθρωσαν νὰ κατασιγήσωσι τὰς ἐν ἐμοὶ γεννηθείσας ἀμφιβολίας καὶ νὰ περιβάλλωσι διὰ σθεναρᾶς ὑποστηρίξεως ἀνδρῶν τῶν παρ' ἡμῖν ἐμβριθεστάτων· τούτου ἐπιτευχθέντος, οὐδὲν ἀπέμεινε πλέον, καὶ θαρρῶν διέρρηξα τὸν στενὸν καὶ ὄλωσ' εἰδικὸν τῶν ἐμῶν μελετῶν κύκλον, ἵνα εἰσέλθω εἰς ὄριζόντα εὐρύτερον καὶ πραγματευθῶ ζήτημα γενικόν, ζήτημα ὑψίστης κοινωνικῆς σπουδαιότητος· ἦτοι περὶ τῆς κλήσεως καὶ τοῦ προορισμοῦ τῆς γυναίκος ἐν τῇ κοινωνίᾳ, ἔφ' ᾧ καὶ ἐπικαλοῦμαι τὴν ἐπιείκειαν καὶ εὐμένειαν τῆς γερασμίας καὶ εὐγενοῦς ταύτης ὀμνύγυρος.

Τὸ περὶ κλήσεως καὶ προορισμοῦ τῆς γυναίκος ζήτημα ἔχει τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ ἀπὸ παλαιότατων χρόνων, καὶ ἠσχολήθησαν εἰς αὐτὸ μέχρι σήμερον οἱ μέγιστοι ἐν ταῖς γράμμασι καὶ ταῖς ἐπιστήμαις· ἐνταῦθα ἐπίσης, ὅτε κατὰ τὸ ἔτος 1864 τὸ πρῶτον συνήχοντο οἱ πρῶτοι ἰδρυσαντες τὸ ὄργανον τοῦτο, συνεζήτησαν εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς τὸ ζήτημα, ἴσως οὐχὶ τόσον ἀπὸ σκοποῦ ὅσον ἐξ ἐνστίχτου· οἱ ἐνθυμούμενοι ἐκ τῶν ἀρχαιοτέρων καὶ τῶν νεωτέρων, οἱ μελετήσαντες τὴν ἱστορίαν τοῦ Συλλόγου παρετήρησαν ὅτι ἡ συζήτησις ἐκείνη προουκάλεσε δύο διακεκριμένας ὑπὸ διαφόρων λογίων ὑποστηριχθείσας γνώμας, καθ' ἃς οἱ μὲν παρδύχοντο τὴν γυναῖκα σύζυγον πιστὴν καὶ μητέρα φιλόστοργον, οἱ δὲ σὺν ταῖς ἀρεταῖς ταύταις τὰ αὐτὰ δικαιώματα καὶ καθήκοντα, ὡς ὁ ἀνὴρ, ἔχουσαν καὶ δικαίως τὴν πρέπουσαν αὐτῇ ἐν τῇ κοινωνίᾳ θέσιν διεκδικούσαν καὶ δὴ καὶ τὴν παντελῆ αὐτῆς χειραφέτησιν. Τὸ λεπτόν τοῦτο ζήτημα διὰ τε τὴν φύσιν αὐτοῦ καὶ τὴν ιδιότητα τῶν ἐν τῇ συζητήσει ταύτῃ μετασχόντων ἀνεπίλυτον καὶ μετέωρον διατελέσαν, ἀνέλαβε τότε καὶ διὰ μελέτης σοβαρᾶς περὶ τῶν ὁμοιοτήτων καὶ διαφορῶν κατὰ τε τὴν ἀνατομικὴν, φυσιολογικὴν καὶ ψυχολογικὴν ἔσοψιν ἐν ἑκατέρῳ τῶν φύλων ἀνέλυσε καὶ διηκρίνησεν ὁ εὐρυμαθὴς καὶ θαλερὸς ἔτι πρεσβύτης Σπυριδῶν ὁ Μαυρογενῆς· πρὸς Διός, ἄφετε ἡμῖν τὰς γυναῖκας γυναῖκας, καὶ τοὺς ἀνδρας ἀνδρας εἶναι εἶπε, καὶ πάντες εἰσέγησαν.

Ἐὰν σήμερον μετὰ πάροδον ἐνιαυτῶν περίπου 30 ἀνασκαλεύω τὸ σοβαρὸν τοῦτο ζήτημα, αἰτία εἶναι ἡ ἐξαιρετικὴ σπουδαιότης τῆς ἐπιρροῆς καὶ δυνάμεως τῆς γυναίκος ἐν τῷ κοινωνικῷ ὀργανισμῷ παντὸς ἔθνους καὶ δὴ καὶ τοῦ ἡμετέρου, διότι ἐκ τῆς ἀκριβοῦς γνώσεως τῆς ἀληθείας αὐτῆς ἐξαρτᾶται ἡ φυσικὴ καὶ πνευματικὴ ρώμη, ἡ ἐθνικὴ ὑγεία. Ὅπως δυνηθῶμεν νὰ καθορίσωμεν τὴν κλήσιν καὶ τὸν προορισμόν τῆς γυναίκος, ἦτοι ὅποια τις ἡ ὄρασις καὶ λειτουργία αὐτῆς ἐν τῇ κοινωνίᾳ, ἀνάγκη νὰ προταχθῇ ὁ ὀρισμὸς τῆς κοινωνίας καὶ νὰ κατανοηθῇ ἡ ἔννοια αὐτῆς· ταύτην κατανοοῦμεν ἀντιπαράβαλλοντες πρὸς τὴν τοῦ ἀνθρώπου· ὁ ἀνθρώπος, ὡς γνωρίζετε, συνίσταται ἐξ ὀργάνων συνθέτων, δι' εἰδικῆς καὶ κανονικῆς λειτουργίας ἀποσκοποῦντων εἰς τὴν ὑπαρξίν καὶ τὴν ζωὴν αὐτοῦ· ἡ κοινωνία, ὡς ὁ ἀνθρώπος, εἶναι ὀργανισμὸς σύνθετος· ὀργανισμὸς συγκεκριμένος οὐχὶ ἐξ ἀνδρῶν ἀπλῶς καὶ γυναικῶν, ἀλλ' ἐξ ὀργάνων συνθέτων, τεινόντων εἰς τὴν συντήρησιν καὶ ζωὴν αὐτῆς, ἦτοι ἐκ τοῦ τελείου ἀνθρώπου, ὡς ἐννοοῦμεν αὐτὸν ἐν τῇ ἐνώσει ἀνδρὸς καὶ γυναίκος, ἢ ὕπερ ταυτῶν ἐκ τῆς οἰκογενείας· ἡ κοινωνία ἄρα δὲν δύναται νὰ συγκροτηθῇ ἐξ ἀτόμων, μὴ δυναμένων καθ' ἑαυτὰ νὰ ὑπάρξωσιν, ἐκ φυσικῆς δ' ἀνάγκης ὑφίσταται καὶ ζῆ μόνον διὰ τῆς συμενώσεως αὐτῶν, ἦτοι διὰ τῶν ὀργανικῶν μορίων, καὶ ταῦτα εἶναι αἱ οἰκογενεαὶ κατὰ ταῦτα καὶ κοινωνία ἡ ἐπιλεγομένη καὶ πολιτικὴ, ὡς καὶ ἐν ταῖς ζωαῖς παρατηρεῖ-

δόχρους λάμψις· εἶτα αὐτὴ ὠχρίασε καὶ θαμβωτικόν, λευκὸν φῶς ἐπλήρωσε τὸν οὐρανόν· τοῦτο κατέστη εἶτα καθαρώτερον καὶ λευκώτερον, μέχρις οὗ δι' αἰφνιδίου, χαροποῦ ἄλματος ὁ ἥλιος ἀνῆλθεν ὑπερβεντῶν κατωτέρων ὕψωμάτων λόφου καὶ μετὰ μικρὸν ὡς βέλος ἀπὸ τοῦ τόξου τοῦ Φοίβου· Ἀπόλλωνος, ἐπίπεδος δέσμη ἀκτίνων φωτὸς διέσχισε τὴν μεγάλην αἴθουσαν καὶ ἐρρίφθη μετὰ ζώσης, οὕτως εἶπεν, δόξης ἐπ' αὐτοῦ τούτου τοῦ ἱεροῦ. Οὕτω δὲς τοῦ ἔτους ὁ μέγας θεὸς ἐπισκέπτεται τὸ ἱερόν καὶ καθαγιάζει ἐκ νέου διὰ τῆς παρουσίας αὐτοῦ τὸν τὴν ἀγιότητα ἀποβαλόντα βωμόν.

Ἀρχαιολογικὴ ἀνακάλυψις ἐν Αἰγύπτῳ. — Ἀνταποκριτὴς ἐκ Καίρου ἔγραψεν ὑπὸ ἡμερομηνίαν 29 Μαΐου τὰ ἐπόμενα :

Εἰς ἀπόστασιν δύο περίπου μιλίων πρὸς Ἀ τῆς Ἀλεξανδρείας εὐρηται ἡ πεδιάς τῆς Ἐλευστίνος, ταυῶν ἀλατοῦχος βάλτος καὶ ἀδαθῆς λίμνη, ἀποτέλεσμα καθιζήσεως τοῦ ἰδάφους, τοῦθ' ὑπερ πιστεύεται ὅτι ἐτελέσθη ἐπὶ εὐρείας ἐκτάσεως ἐν τοῖς περίξ τῆς Ἀλεξανδρείας. Ἐν τῇ ἀρχαιότητι ὑπῆρξεν ἐν τῇ πεδιάδι ταύτῃ ναὸς τῆς Δήμητρος Περσεφόνης, ἔμπροσθεν τοῦ ὁποῦ ἦσαν τοποθετημένα, κατὰ τὰς περιγραφὰς τῶν ἀρχαίων συγγραφέων, κολοσσαῖα ἀγάλματα τοῦ Μάρκου Ἀντωνίου καὶ τῆς Κλεοπάτρας, τοῦ πρώτου παρισταμένου ὡς τοῦ Θεοῦ Ὀσίριδος καὶ τῆς τελευταίας ὡς τῆς θεᾶς Ἰσιδος. Τὰ ἀγάλματα ταῦτα περιγράφονται ὑπὸ τοῦ αἰγυπτίου ἀστρονόμου καὶ σοφοῦ Μαχμουδ Φαλακῦ ἐν τῷ πρὸ εἰκοσαετίας «περὶ τῆς Ἀρχαίας Ἀλεξανδρείας» δημοσιευθέντι συγγράμματι αὐτοῦ. Εἶχεν ἴδει δὲ ταῦτα πρὸ δέκα ἐτῶν ὅτε ἐποιεῖτο ἀνασκαφὰς πρὸς εὑρεσιν τῆς Κανωπικῆς ὁδοῦ καὶ πρὸς συλλογὴν ὕλης, ἣν θὰ ἐχρησιμοποιοῖ ὁ ἀποθανὼν αὐτοκράτωρ Ναπολέων ἐν τῷ ἔργῳ αὐτοῦ «Βίος Καίσαρος». Ἐκτοτε τὰ ἀγάλματα ταῦτα ἐξηφανίσθησαν, πιθανῶς ἐκ νέου καταχωσθέντα κατὰ τὴν ἰσοπέδωσιν τοῦ ἰδάφους χάριν καλλιεργείας. Ὁ Δανινὸς Πασσᾶς δραστήριος ἐπιχώριος ἀρχαιολόγος, ἤρξατο ἐσχάτως ἀνασκαφῶν, ἐν θέσει δὲ ἐφ' ἧς ἐκείντο κατέσπαρμένοι πλείστοι ὅσοι ὄγκοι γρανίτου λίθου καὶ στήλαι, εὔρε, καθὰ πιστεύει, τὰ λείψανα τοῦ ναοῦ. Πλησίον δὲ που ἀνεκάλυψε λίαν κεκολοβωμένον κολοσσαῖον ἄγαλμα ἐκ φαιτοῦ γρανίτου, παριστῶν τὴν κεφαλὴν γυναικὸς φερομένης τὰ ἐμβλήματα καὶ κεκρύφαλον τῆς Ἰσιδος. Ἡ ρίς εἶναι κεκολοβωμένη, οἱ πρόεχοντες ὄμως ὀφθαλμοί, τὸ σχῆμα τῶν σαρκῶν καὶ ὁ ζωηρὸς κυκλικὸς πώγων, καταδεικνύσι τὰ χαρακτηριστικὰ τῶν Πτολεμαίων. Μόνη ἡ κεφαλὴ ἔχει ὕψος ἐνὸς μέτρου καὶ πλέον. Ἡ καλλιτεχνικὴ ἐργασία τοῦ εὐρήματος εἶναι λίαν κανονικὴ καὶ ἐπιμελετημένη καὶ ἀποτελεῖ πιθανῶς ἔργον ἐξόχου Ἑλληνος καλλιτέχνου. Μέγα ἀπεσπασμένον τεμάχιον παρίστησι τμημα τῆς δεξιᾶς ἀνδρός, τοῦ ἀντίχειρος κρατοῦντος τοὺς δακτύλους γυναικείας χειρός, τὰς αὐτὰς ἐχούσης καὶ τὸ ἄγαλμα ἀναλογίας. Ὁ Δανινὸς πασσᾶς συνταυτίζει τὸ εὐρημα αὐτοῦ μετὰ βεβαιότητος πρὸς τὸ ἄγαλμα τῆς Κλεοπάτρας, θεωρεῖ δὲ αὐτὸ ὡς ἐν εἰδει εἰκόνας ἀνδριάντα τῆς διασήμου βασιλείσης. Ἄν ἀποδειχθῇ ἡ ἀλήθεια τῆς γνώμης ταύτης, τὸ εὐρημα ἔσται μοναδικὸν καὶ μεγίστου ἐνδιαφέροντος. Ἦδη ἐξακολουθεῖ τὰς ἐρεῦνας αὐτοῦ πρὸς ἀνακάλυψιν τοῦ ἀντιστοιχοῦντος αὐτῷ ἀνδριάντος τοῦ Μάρκου Ἀντωνίου, ὅπερ πιστεύεται ὅτι μετεκινήθη εἰς ἰκανὴν ἀπόστασιν, ἐρρίφθη εἰς ὅπην καὶ συνεκαλύφθη. Ἄν αἱ ἐρεῦναι αὐταὶ περατωθῶσιν ἐπιτυχῶς, οἱ δύο οὗτοι ἀνδριάντες θὰ συγκαταλέγονται ἐν τοῖς πολυτιμωτέροις καὶ μᾶλλον ἐνδιαφέρουσι κειμηλίοις τῆς ἀρχαίας Ἀλεξανδρείας.

Ἀμερικανικὴ πρωτοτυπία.— Ἐν Εὐρώπῃ τὰ ἀρχαῖα ἔθιμα διατηροῦνται· ἐν τῷ γάμῳ ὁ γαμβρὸς περιβάλλεται μέλαιναν στολὴν καὶ ἡ σύζυγος λευκὴν ἐσθῆτα καὶ μεταβαίνουνσιν εἰς τὸ δημαρχεῖον ἢ εἰς τὸν ναόν. Ἐν Ἀμερικῇ ὁμοίως, ἐκτὸς ἄλλων πρωτοτυπιῶν, νυμφεύονται καὶ ἐν τῷ τῆς κεφαλῆς τοῦ ὑπὸ τοῦ Βαρτόλδη κατασκευασθέντος ἀγάλματος, τῆς περιπύστου ἐκείνης Ἐλευθερίας ἣτις εἶναι ὁ πύργος Ἐφῆλ τοῦ Νέου Κόσμου. Ἐντὸς τῆς κεφαλῆς δηλ. τοῦ μνημείου τούτου ὁ κ. Κάρολος Γκάρνερ συνεζεύξατο τὴν δεσποινίδην Φλωρεντίαν Κίλλινς, τοῦ μυστηρίου τελεσθέντος ἐνώπιον πολλῶν προσκεκλημένων ὑπὸ τοῦ ἱερέως Κλάφριν. Κατὰ τὴν ἐκ τῆς κεφαλῆς ἔξοδον πάντων οἱ γάμοι εἶχον εὐλογηθῆ.

ΝΟΜΙΣΜΑΤΟΛΟΓΙΚΑ.

ΤΑ ΠΡΩΤΑ ΕΝ ΚΥΠΡῳ. ΥΠΟ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΚΑΙ ΦΟΙΝΙΚΩΝ ΗΓΕΜΟΝΩΝ ΚΟΙΝΕΝΤΑ ΝΟΜΙΣΜΑΤΑ.

ΠΝΥΤΑΓΟΡΟΥ.

39) Ἐμπ. Κεφαλὴ Ἀφροδίτης, πρὸς τὰ ἀριστερά, φέρουσα στέφανον πυργωτόν, περιδέραιον καὶ ἐνώτια καὶ ἔχουσα τοὺς ὤμους μεθ' ἱματίου· ὅπισθεν: ΠΝ(υταγόρω).

Ἄπ. Κεφαλὴ Ἀφροδίτης, πρὸς τὰ ἀριστερά, φέρουσα διάδημα πυργωτόν, περιδέραιον καὶ ἐνώτια καὶ ἔχουσα τοὺς ὤμους μεθ' ἱματίου· ὅπισθεν: ΒΑ(σιλέως). Χρυσοῦν.

40) Ἐμπ. Ἡ αὐτὴ κεφαλὴ· ὅπισθεν Π=Π(υταγόρω).

Ἄπ. Ἡ αὐτὴ κεφαλὴ· ὅπισθεν: πα.=βα(σιλέως). Χρυσοῦν.

41) Ἐμπ. Κεφαλὴ Ἀφροδίτης πρὸς τὰ ἀριστερά, φέρουσα στέφανον ἐκ μυρσίνης καὶ ἔχουσα τὴν κόμην μακράν, περιδέραιον, τοὺς ὤμους μεθ' ἱματίου· ὅπισθεν ΠΝ(υταγόρω).

Ἄπ. Κεφαλὴ Ἀρτέμιδος, πρὸς τὰ ἀριστερά, φέρουσα τὸ τόξον καὶ τὴν φαρέτραν ἐπὶ τῶν νώτων, περιδέραιον, ἐνώτιον καὶ ἔχουσα τοὺς ὤμους μεθ' ἱματίου· ὅπισθεν: ΒΑ(σιλέως). Ἀργυροῦν.

42) Ἐμπ. Κεφαλὴ Ἀφροδίτης μετὰ διαδήματος, πρὸς τὰ ἀριστερά, φέρουσα περιδέραιον καὶ ἔχουσα τὴν κόμην μακράν· ὅπισθεν: ΠΝ(υταγόρω).

Ἄπ. Κεφαλὴ Ἀφροδίτης, πρὸς τὰ δεξιὰ μετὰ ἐνωτίων· ὅπισθεν: ΒΑ(σιλέως). Ἀργυροῦν.

43) Ἐμπ. Ταῦρος ὄρθιος πρὸς τὰ ἀριστερά, ὑπεράνω.

Ἄπ. Ἄετός, ὄρθιος, πρὸς τὰ ἀριστερά· ἔμπροσθεν: πυ. πα.=Π(υταγόρω) βα(σιλέως). Ἀργυροῦν.

ΝΙΚΟΚΡΕΟΝΤΟΣ.

44) Ἐμπ. Κεφαλὴ Ἀφροδίτης, πρὸς τὰ ἀριστερά, φέρουσα στέφανον πυργωτόν, ὡς τὸν τῶν χρυσῶν στατήρων τοῦ Πνυταγόρου· ὅπισθεν: ΝΙ(χοκρέοντος).

Ἄπ. Κεφαλὴ Ἀφροδίτης, πρὸς τὰ ἀριστερά, φέρουσα πυργωτόν διαδήμα ὡς τὸ τῶν χρυσῶν στατήρων τοῦ Πνυταγόρου· ὅπισθεν ΒΑ(σιλέως). Χρυσοῦν.

45) Ἐμπ. Ἡ αὐτὴ κεφαλὴ, ὅπισθεν ΝΙ: ἢ ΝΚ.

Ἄπ. Ἡ αὐτὴ κεφαλὴ, ἐστεμμένη μετὰ μυρσίνης, φέρουσα περιδέραιον καὶ ἐνώτια· ὅπισθεν: πα.=βα.

46) Ἐμπ. Ἐτερον ὄμοιον, ὅπισθεν: κυ=Κυ. Χρυσοῦν.

Πιθανῶς ἐκόπη, ὅτε ὁ Νικοκρέων ἦτο ὑπὸ τὸν Πτολεμαῖον στρατηγὸς ἀπάσης τῆς νήσου, ἦτοι βασιλεὺς τῶν Κυπρίων.

47) Ἐμπ. Κεφαλὴ Ἀφροδίτης, πρὸς τὰ δεξιὰ, φέρουσα στέφανον πυργωτόν, περιδέραιον καὶ ἐνώτια· ὅπισθεν: ΝΚ.

Ἄπ. Κεφαλὴ δαφνηφόρος Ἀπόλλωνος, πρὸς τὰ ἀριστερά, φέρουσα τὸ τόξον ὅπισθεν τοῦ λαίμου· ὅπισθεν: ΒΑ. Ἀργυροῦν.

48) Ἐμπ. Ἐτερον ὄμοιον, πρὸς τὰ δεξιὰ: ΒΑ.

Ἄπ. ΝΚ. Ἀργυροῦν.

ΑΓΝΩΣΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΣΑΛΑΜΙΝΟΣ.

48) Ἐμπ. Ἐρυθρὸς τοὺς ὤμους γλαυδοὶ κεκαλυμμένους, βαδίζων πρὸς τὰ ἀριστερά, τὸ κηρύκειον ἔχων ἐν τῇ ἀριστερᾷ καὶ τὴν δεξιὰν χεῖρα ἐξηλωμένην· ἔμπροσθεν: πα. σα. λα.=βα(σιλέως) Σαλα(μίνας). Τὸ ὄλον ἐν κύκλῳ σφαιριδίων.

Ἄπ. Κεφαλὴ ἀνδρὸς γενειάτου καὶ κερασφόρος τοῦ Ἀμμωνος πρὸς τὰ δεξιὰ, ἐν ἐγκοίλῳ τετραγώνῳ περιπεραγμένῳ ὑπὸ σφαιριδίων. Ἀργυροῦν.

ΤΑ ΤΟΥ ΚΙΤΙΟΥ ΚΑΙ ΙΔΑΛΙΟΥ.

ΒΑΑΛΜΕΛΕΚ.

1) Ἡρακλῆς, τῆ λεοντῆ περιβεβλημένος, μαχόμενος πρὸς τὰ δεξιὰ ἐν τῇ ἀριστερᾷ κρατῶν τὸ τόξον, ἐν δὲ τῇ δεξιᾷ τὸ ρόπαλον.

*Οπ. Ὁ αὐτὸς τύπος πρὸς τὰ δεξιὰ ὑπεράνω φοινικικὰ τοῦ ὀνόματος τοῦ βασιλέως γράμματα ἐν ἐγκοίλῳ τετραγώνῳ περιπεπραγμένα ὑπὸ σφαιριδίων ἐπιπεπραγμένον ἐπὶ στατῆρος τοῦ Ἰδαλίου. Ἀργυροῦν.

2) *Εμπ. Ὁ αὐτὸς τύπος.

*Οπ. Ὁ αὐτὸς τύπος καὶ τὸ αὐτὸ τετράγωνον ἔμπροσθεν τοῦ Ἡρακλέους κεφαλῆ κριοῦ πρὸς τὰ δεξιὰ ὑπεράνω φοινικικὰ τοῦ ὀνόματος τοῦ βασιλέως γράμματα. Ἀργυροῦν.

3) *Εμπ. Ἡρακλῆς ὡς ἀνωτέρω.

*Οπ. Λέων, πρὸς τὰ δεξιὰ, καταβιθρώτων δορκάδα ὑπεράνω φοινικικὰ τοῦ ὀνόματος τοῦ βασιλέως γράμματα τὸ ὅλον ἐν ἐγκοίλῳ τετραγώνῳ περιπεπραγμένῳ ὑπὸ σφαιριδίων. Ἀργυροῦν.

ΑΖΒΑΑΛ.

4) *Εμπ. Ἡρακλῆς ὡς ἀνωτέρω, ἀλλὰ ρυθμοῦ μεταγενετέρου.

*Οπ. Ὁ αὐτὸς τύπος καὶ τὸ αὐτὸ τετράγωνον ὑπεράνω φοινικικὰ τοῦ ὀνόματος τοῦ βασιλέως γράμματα. Ἀργυροῦν.

5) *Εμπ. Τοξότης γονυπετής, πρὸς τὰ ἀριστερά, κρατῶν διὰ τῶν χειρῶν βέλος ἔμπροσθεν αὐτοῦ τόξον. Μεταξὺ τῶν ποδῶν αὐτοῦ: σα. = Σα. Κύκλῳ φοινικικὰ τοῦ ὀνόματος τοῦ βασιλέως γράμματα φέρει κάλυμμα κεφαλῆς ὅμοιον πέλῳ καὶ πρὸς τὴν ἀριστερὰν πλευρὰν γωρτυόν.

*Οπ. Λέων πτερωτός, πρὸς τὰ ἀριστερά, τὸ στόμα χαίτων, ἐν δλίγον κανονικῷ τετραγώνῳ περιπεπραγμένῳ ὑπὸ σφαιριδίων. Ἀργυροῦν.

Ἰποτίθεται ἐκ τοῦ κυπριακοῦ χαρακτῆρος (σα) ἦτι ἐκόπη ἐν Σαλαμίνι.

ΔΗΜΟΝΙΚΟΥ.

6) *Εμπ. Παλλὰς ὀρθία, ἀνωπός, ὄρωσα πρὸς τὰ ἀριστερά, ἡμιφεισμένη διπλοῦν ἀττικῶν χιτῶνα, ἔχουσα τοὺς ὤμους καὶ τὸ στῆθος περιβεβλημένους ὑπὸ τῆς αἰγίδος, ἐρειδομένη πρὸς τὰ ἀριστερά ἐπὶ δόρατος καὶ φέρουσα τὴν ἀσπίδα πρὸς τὸν ὑψωμένον ἀριστερὸν βραχίονα, ἐπὶ δὲ τῆς κεφαλῆς ἀττικὸν κράνος μετὰ λόφου ἔμπροσθεν τὸ σύμβολον $\frac{\square}{\square}$ ἐν κύκλῳ σφαιριδίων.

*Οπ. Ἐν ἐγκοίλῳ βαθεῖ τετραγώνῳ Ἡρακλῆς γενειάτης, τοὺς ὤμους κεκαλυμμένους τῆ λεοντῆ, μαχόμενος πρὸς τὰ δεξιὰ, κρατῶν τὸ τόξον εἰς τὴν ἀριστερὰν καὶ τὸ ρόπαλον εἰς τὴν δεξιάν ἔμπροσθεν φοινικιστί: «βασιλέως Δημονίου Κιτι(έως)». Ἀργυροῦν.

7) *Εμπ. Ἡρακλῆς ὀρθιος, ἀνωπός, στρέφων τὴν κεφαλὴν πρὸς τὰ δεξιὰ, πνίγων διὰ τῶν βραχιόνων τὸν λέοντα τῆς Νεμέας· δεξιὰ τὸ σύμβολον $\frac{\square}{\square}$, ἀριστερά: φα. μο. vi. = Δαμονί(κω).

*Οπ. Παλλὰς καθήμενη ἐπὶ πρῶρας νεώς πρὸς τὰ ἀριστερά, κρατούσα εἰς τὴν δεξιάν ἄφλαστρον. Φέρει κρηθιακὸν κράνος μετὰ λόφου ἔμπροσθεν: πα. σι. = βασι(λέως). Ἀργυροῦν.

Ὁ Δημονίος οὗτος φαίνεται ὅτι ἔστιν ὁ υἱὸς τοῦ Ἰππονίκου, πρὸς δὲ ὁ Ἰσοκράτης ἔγραψε τὸν πρὸς Δημονίον λόγον του. Ἦτο δὲ πιθανῶς θετὸς υἱὸς Εὐαγόρου τοῦ Α', καὶ ἐν τῷ Νικοκλῆς ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἐβασίλευεν ἐν Σαλαμίνι, ὁ Δημονίος φαίνεται ὅτι ἐβασίλευεν ἐν Κιτίῳ, ὅπερ Εὐαγόρας ὁ Α' μετ' ἄλλων εἶχε κατακτήσει· ἰδὲ καὶ Νικοκλῆς ἀνωτέρω ἐν τοῖς νομίμασι τῆς Σαλαμίνας.

ΒΑΑΛΡΑΜ ΠΑΤΡΟΣ ΜΙΛΚΙΑΘΩΝΟΣ.

8) *Εμπ. Ἡρακλῆς μαχόμενος πρὸς τὰ δεξιὰ, διὰ τῆς δεξιᾶς ρόπαλον ἐγείρων, τὴν δ' ἀριστερὰν ἔχων προτεταμένην.

*Οπ. «Βααλράμ» ἐν φοινικικοῖς γράμμασι, πρὸς τὰ δεξιὰ λέων καταβίλων ἔλαφον.

ΜΙΛΚΙΑΘΩΝΟΣ.

9) *Εμπ. Ἡρακλῆς τῆ λεοντῆ περιβεβλημένος, μαχόμενος πρὸς τὰ δεξιὰ, ἐν τῇ ἀριστερᾷ κρατῶν δόρυ, ἐν δὲ τῇ δεξιᾷ ρόπαλον. Ἐν τῷ πεδίῳ ἔμπροσθεν αὐτοῦ πιθανῶς τίτρα περσική.

*Οπ. Λέων καταβιθρώτων δορκάδα. Ἐν τῷ ποδίῳ πρὸς τὰ ἀριστερά ρόπαλον ὑπεράνω ἐπιγραφῆ φοινικική. Ἀργυροῦν.

10) *Εμπ. Ἡρακλῆς, ἀριστερά φοινικικὰ τοῦ ὀνόματος τοῦ βασιλέως τούτου γράμματα τὸ ὅλον ἐν κύκλῳ ἐκ σφαιριδίων.

*Οπ. Κεφαλὴ Ἀφροδίτης, πρὸς τὰ ἀριστερά ἡμιφεισμένη, φέρουσα περιδέριον καὶ ἐνώτια, ἔτι καὶ κάλαθον ὀδοντωτόν· τὸ ὅλον ἐν κύκλῳ ἐκ σφαιριδίων. Χαλκοῦν.

ΠΥΜΑΤΟΥ.

11) *Εμπ. Ἡρακλῆς γενειάτης μετὰ λεοντῆς καλυπτούσης τὴν κεφαλὴν του.

*Οπ. ὁ αὐτὸς τύπος ἐν τῷ αὐτῷ βυθούλῳ τετραγώνῳ περιπεπραγμένῳ ἐκ γραμμῶν σφαιριδίων ὑποκάτω φοινικικὰ τοῦ ὀνόματος τοῦ βασιλέως τούτου γράμματα. Ἀργυροῦν.

ΓΡΑ ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΙΔΑΛΙΟΥ.

12) *Εμπ. Ἡ αὐτὴ σφίγξ, πρὸς τὰ ἀριστερά, ἐπὶ ρόδακος κύκλῳ: πα. κα. ρα. = ΒΑ(σιλέΦος) Γρξ.

*Οπ. Ἄνθος λωτοῦ μεταξὺ φύλλων κισσοῦ καὶ ἀστραγάλου· τὸ ὅλον ἐν κύκλῳ σφαιριδίων. Ἀργυροῦν.

Γρὰς βασιλέως εἰρίσκεται ἐν ταῖς ἐν ἐγχωρίῳ κυπριακῇ γραφῇ ἐπιγραφαῖς τοῦ Ἰδαλίου.

ΣΤΑΣΙΚΥΠΡΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΙΔΑΛΙΟΥ.

13) Ἔτερον ὅμοιον πρὸ τῆς κεφαλῆς τῆς Σφιγγός: σα = Σα Σ(τασί-κυπρος); Ἀργυροῦν.

14) *Εμπ. Ἔτερον ὅμοιον πρὸς τὰ δεξιὰ: ε. ια λι = Ἡδαλι[έΦων]1

ΑΒΕΒΑΙΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΙΔΑΛΙΟΥ.

15) *Εμπ. Σφίγξ ὀκλάζουσα, πρὸς τὰ δεξιὰ, ἐγείρουσα τὸν ἀριστερὸν πόδα. Ἐν τῷ πεδίῳ πρὸς τὰ ἀριστερά σφαιριδίων ἐντὸς κύκλου ἐκ σφαιριδίων.

*Οπ. Ἐγκοιλὸν τετραγώνον. Ἀργυροῦν.

16) *Εμπ. Ὁ αὐτὸς τύπος. Ἡ σφίγξ φέρει ἐπὶ τῆς κεφαλῆς ἐλικοειδὲς κόσμημα καὶ ἴσως πτερόν· κύκλῳ: πα. λο. λι· ὑποκάτω καὶ ἔμπροσθεν ἀνθέμιον.

*Οπ. Ἐγκοιλὸν τετραγώνον ἀκανόνιστον Ἀργυροῦν.

(Ἀκολουθεῖ).

Ἡ ΔΕΥΤΕΡΑ ΜΗΤΗΡ.

ΔΙΗΓΗΜΑ.

(Συνέχεια ἴδε προηγούμενον ἀριθμὸν).

XIX.

Ἐν τούτοις ὁ Ἐδμόνδος εἶχε λάβει ὑπὸ σπουδαίαν ἐποψίαν τὸ ἐμπιστευθὲν αὐτῷ ὑπὸ τῆς Ἰθελίνης μυστικὸν καὶ τὸ καθῆκον αὐτοῦ ὡς προστάτου. Ἀμα τῇ πρωίᾳ, ὑπὸ τὸ πρόσχημα ὅτι μεταβαίνει πρὸς θήραν, ἀπῆλθεν εἰς τὰς πεδιάδας, ἃς ἐχρυσίζον ὠραία σεπτεμβριανὰ ἡλιακαὶ ἀκτίνες, καὶ, ὡς βεβαίως ἠννοήθη, διηυθύνθη πρὸς τὸ μέρος τῆς κατοικίας τῶν Πρεζάνς, ὅπως, τούλχιςτον, τὸ ἐξωτερικὸν ἰδῆ αὐτῆς.

Ἐνῶ περιεπάτει ἀνά τὰς ὁδοὺς, συνοδευόμενος ὑπὸ γεγηρακὸτος κυνός, παιδικοῦ αὐτοῦ φίλου, ἡ κυρία Ρουβεραι εἶχεν ὀδηγήσει τὴν Ἰθελίνην εἰς τὴν μικρὰν αὐτῆς αἴθουσαν.

Ἡ αἴθουσα ἐκεῖνη δὲν εἶχε σχεδὸν μεταβληθῆ ἀφ' ἧς ἡμέρας ὁ Ριχάρδος, πρὸ δέκα ἐξ ἐτῶν, ἔλαβε κοινοποίησιν τῆς ἀποφάσεως, ἧτις ἐστέρει αὐτὸν τῆς θυγατρὸς του. Εἶχον ἀνανεώσει τὸ καλύπτρον τὰς ἔδρας ὑφασμα καὶ ἀλλάξει τὰ παραπετάσματα τῶν πρᾶθύρων. Ἡ κ. Ρουβεραι, δὲν εἶχε γηράσει πλείοτερον τῶν ἐπίπλων αὐτῆς, διότι ἡ μεγάλη ἀδράνεια αὐτῆς καὶ ἀπάθεια

1) Τὸ ὄνομα τοῦ βασιλέως τούτου ἀναφέρεται καὶ ἐν τῇ διγλώσσῳ ἐκεῖνη ἐπιγραφῇ γεγραμμένη ἐν τῇ ἐγχωρίῳ κυπριακῇ γραφῇ τῇ εὐρεθείσῃ ὑπὸ τοῦ Δουκὸς τῆς Λουάνης.

προεφύλαξαν αὐτὴν κατὰ τῶν ρυτίδων. Μόνον αἱ διόπτραι αὐτῆς, ἅς ἠναγκάστη νὰ μεταλλάξῃ ἀντὶ ἰσχυροτέρων, ἐμαρτύρουν τὴν παρέλευσιν τῶν ἐτῶν.

— Ἀγαπητὴ μου κόρη, εἶπεν εἰς τὴν Ὑβελίνην, ἥτις περιεπάτει ἐν τῇ αἰθούσῃ, τακτοποιοῦσα τὰ τυχόν μὴ εὑρισκόμενα ἐν τῇ θέσει αὐτῶν ἀντικείμενα, ἀθήσῃ ἐδῶ ὀλίγον, ἔχω νὰ σοὶ ὁμιλήσω περὶ πραγμάτων σπουδαιωτάτων.

Ἡ Ὑβελίνη ὠσφράνθη τὸν κίνδυνον καὶ ἐνδομύχως ἔτεινε τὸ οὖς ὡς νεαρός ἵππος.

— Μετὰ τινὰς ἡμέρας θὰ γείνης δέκα ὀκτῶ ἐτῶν, εἶπεν ἡ κ. Ρουβεραὶ μὲ ὕφος σοβαρὸν. Μολονοτί εἶσαι νεωτάτη ἀκόμη, ἐν τούτοις ἐφθασες εἰς ἡλικίαν κατὰ τὴν ὁποίαν νυμφεῦον οἱ γονεῖς πᾶς θυγατέρας τῶν καὶ ἐπιθυμῶ πολὺ νὰ σὲ ἰδῶ ἀποκατεστημένην πρὶν ἀποθάνω.

Καθ' ὅλον τὸν βίον αὐτῆς ἡ γυνὴ αὕτη ὠμίλει περὶ τοῦ προσεχούς θανάτου τῆς καὶ ὅμως πάντοτε εἶχεν ἄριστα τὴν υγίαν. Δὲν ἦτο δυσειδαίμων, μολονοτί ἐφοβεῖτο τὴν παρασκευὴν.

— Ἐσκέφθη καλῶς, ἐξηκολούθησεν ἀπαντῶσα εἰς τὸ ὠραῖον καὶ μελαγχολικὸν βλέμμα, ὅπερ ἡ Ὑβελίνη προσήλωσεν ἐπ' αὐτῆς, ἐξέλεξα δὲ ἤδη πρόσωπον τὸ ὁποῖον νομίζω ὅτι ἐκπληροῖ πᾶσαν ἡμῶν εὐχὴν.

— Ἐξελέξατε πρόσωπον . . . ὡς σύζυγόν μου; ἠρώτησεν ἡ νεᾶνις μετὰ σοβαρότητος, ἡ ὁποία ἀνησυχῆσε πως τὴν προμήτορα.

— Ναί . . . ἐν τῇ ἐκλογῇ μου τὰ πάντα ὑπάρχουσιν. Ὁνομα ὠραῖον καὶ εὐγενές, περιουσία ἀνάλογος πρὸς ἐκείνην τὴν ὁποίαν θὰ ἔγῃ, τὸ πρόσωπον εἶναι εὐχάριστον καὶ ἐπὶ πλέον τὰ κτήματά μου κεῖνται πλησίον, τοῦτο δὲ θὰ μὲ ἐπιτρέπῃ νὰ σὲ βλέπω καθ' ἐκάστην.

— Μήπως εἶναι ὁ κ. δὲ Βαρκοῦρ; ἠρώτησεν ἡ Ὑβελίνη.

Ἡ γαλήνη αὐτῆς ἦτο τόσον δυσανάλογος πρὸς ὅ,τι ἡ συνῆθεια ἀπαιτεῖ παρὰ τῶν νεανίδων ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ὅταν ὁμιλῇ τις αὐταῖς περὶ γάμου, ὥστε ἡ κ. Ρουβεραὶ ἔμεινεν ἐμβρόντητος, ἐνῶ συνάμα ὠργίσθη.

— Καὶ ἐάν ἦτο τάχα ὁ κ. δὲ Βαρκοῦρ; ἀπάντησε μετὰ πικρίας.

Ἐπειδὴ δὲ ἡ Ὑβελίνη ἐσιώπα, ἡ κ. Ρουβεραὶ ἐπανελάβε τὸς ἐπαίνους ὑπὲρ τοῦ προστατευομένου αὐτῆς.

— Δὲν ἀπαντᾷς τίποτε; ἀνέκραξεν ἐν τέλει ἐν στενοχωρίᾳ διότι ἔβλεπε παρατεινομένην τὴν σιγὴν ταύτην, ἥτις κατ' ἀρχὰς μὲν προέειδε σεβασμόν, ἐν τέλει ὅμως κατήντησε νὰ τὴν ἀνησυχῇ.

— Σᾶς ἀκούω, γιὰ γιᾶ, ἀπάντησεν ἡ πονηρὰ νεᾶνις.

— Σοὶ ἀρέσει;

Ἡ Ὑβελίνη ὕψωσε τοὺς κυανοῦς αὐτῆς ὀφθαλμοὺς πρὸς τὴν κ. Ρουβεραὶ καὶ ἀπάντησεν ἠσυχῶς.

— Ὅχι, γιὰ γιᾶ.

— Πῶς ὄχι; Καὶ διατί μὲ ἀφῆσες νὰ ὁμιλῶ τόση ὥρα, νὰ ἀναπτύσω τὰ προτερήματά μου, νὰ . . . Τί σημαίνουν αὐτά;

— Γιὰ γιᾶ μου, ὁ κ. Βαρκοῦρ δὲν μοὶ ἀρέσκει, ἐθεώρησα ὅμως καθήκόν μου ν' ἀκούσω ὅ,τι εἴχετε νὰ μὲ εἰπῆτε περὶ αὐτοῦ, νομίζουσα ὅτι πιθανὸν ν' ἀκούσω τι τὸ ὁποῖον νὰ ἐπιδράσῃ ὑπὲρ αὐτοῦ. Τίποτε ὅμως δὲν μοὶ ἐπήρεασεν.

— Πῶς, δὲν ἐννοῶ, κόρη μου. Τί εἶναι ἐκεῖνο ποῦ δὲν σοὶ ἀρέσκει τοῦ κ. Βαρκοῦρ;

— Τίποτε, γιὰ γιᾶ, ἀλλὰ δὲν μὲ ἀρέσει.

Ἡ κ. Ρουβεραὶ παρετήρησε τὴν ἐγγόνην αὐτῆς μετὰ προσοχῆς, διότι τοιαύτῃ ἀπάντησις ἦν ὅλως νέον τι δι' αὐτήν. Καὶ ἀπὸ πότε λοιπὸν ἔμαθεν ἡ Ὑβελίνη νὰ κρίνῃ οὕτω τοὺς νυμφοθήρας;

— Ἐπιθυμοῦμαι λοιπὸν διὰ σύζυγον κανένα ἥρωα, κανένα ἱππότην τῆς ἐποχῆς τῶν σταυροφοριῶν; ἠρώτησεν ὑπομειδιῶσα. Δὲν ἤξευρα ὅτι εἶσαι ρωμαντικὴ!

— Δὲν εἶμαι ρωμαντικὴ, γιὰ γιᾶ, ἀπάντησεν ἡ Ὑβελίνη,

ἀλλ' αὐτὸς ὁ κ. Βαρκοῦρ δὲν ἔχει κανέν προτέρημα τὸ ὁποῖον νὰ ἠδύνατο νὰ ἐπισύρῃ πρὸς αὐτὸν τὴν προσοχὴν μου εἰς τρόπον κολλακευτικόν.

— Εἶναι εὐμορφούτσικος . . . ἐπέμεινε λέγουσα ἡ προμήτωρ.

— Ὁμοιάζει σὰν κοῦκλα μὲ σάρκα καὶ ὅστα, εἶπεν ἀποτόμως ἡ Ὑβελίνη στενοχωρηθεῖσα, αἰωνίως κοκκινίζει . . . Καὶ νὰ σᾶς 'πῶ τὰ πράγματα καθαρὰ, εἰς νέος ὁ ὁποῖος ἐπὶ εἴκοσι τέσσαρας ὥρας, ποῦ ἔχει τὸ ἡμερονύκτιον, κοκκινίζει, εἶναι ὅλως διόλου γελοῖος καὶ ποτὲ δὲν θὰ εἰμπορέσω νὰ ἀγαπήσω ἕνα γελοῖον!

— Οἱ γάμοι δὲν γίνονται μόνον χάριν τῶν ἐξωτερικῶν φαινομένων, εἶπεν ἡ κ. Ρουβεραὶ μὲ ὕφος ὀργίλον, ὁ κ. δὲ Βαρκοῦρ ἔχει ἀρετὰς σταθερωτέρας.

— Τὴν συνδιάλεξίν του; διέκοψεν ἡ Ὑβελίνη, οὐδένα κρατοῦσα σεβασμόν, εἶναι κουτὸς εἰς κύβον.

— Νὰ σὲ 'πῶ, κόρη μου, εἶπεν ἡ κ. Ρουβεραὶ ἐν παροξυσμῷ ὀργῆς, δὲν ἐννοῶ τί σ' ἐπίασε σήμερον. Μοὶ ὁμίλεις μ' ἐν ὕφος . . .

— Γιὰ γιᾶ, ἀνέκραξεν ἡ νεᾶνις, καταστᾶσα πορφυρὰ ἐξ ὀργῆς, δὲν σᾶς ἀναγνωρίζω πλέον! Εἰσθε καλὴ καὶ πολὺ συγκαταβατικὴ, δι' αὐτὸ θέλετε νὰ μὲ ὑπανδρεύσετε μ' ἕνα βλάκα! Δὲν τὸν παρετήρησατε λοιπὸν καλῶς;

Ἡ ἐπακολουθήσασα σκηνὴ ὑπῆρξε λίαν ἀπότομος. Ἡ κ. Ρουβεραὶ ἡ ὁποία οὐδέποτε ὠργίζετο, ἐκέκτητο ὅμως ἐπιτελεῖον ὀλόκληρον λέξεων καυστικῶν, ὡς δίστομος μάχαιρα, καὶ τῶν ὁποίων ἡ πληγὴ κατελίμπανε πάντοτε ἵχνη ἀνεξέλεπτα. Ἡ Ὑβελίνη, ἐκ μικρᾶς ἡλικίας μαμμόθρεπτον οὔσα, εἰθισμένη εἰς ἐγωισμόν, πρώτην ταύτην φοράν ἔβλεπεν ἑαυτὴν ὑποβαλλομένην εἰς καταναγκασμόν. Παραγνωρίζουσα τὴν πραγματικὴν ἀγάπην τῆς προμήτορος αὐτῆς καὶ μόνον τὸν νῦν δεσποτισμόν αὐτῆς βλέπουσα, κατεξάνεστη καὶ ὑπῆρξε πράγματι ἀγνώμων.

Μετὰ τινὰς ἀποτόμους ἀπαντήσεις ἀμφοτέρωθεν, ἡ κ. Ρουβεραὶ ἠγέρθη.

— Ἀναμφιβόλως, εἶπε, δὲν δύναμαι νὰ σὲ ἀναγκάσω νὰ ὑπανδρευθῆς τὸν κ. δὲ Βαρκοῦρ, ἐάν τόσον πολὺ σοὶ φαίνεται ἀηδής· νομίζω ὅμως ὅτι ἡ δεκαοκταετής μου ἀγάπη πρὸς σὲ, παρεκτός τῶν ὅσα ὀφείλεις εἰς τὴν προμήτορά σου, κατὰ τοὺς νόμους τῆς φύσεως, ἀπῆται, ὡς ἀνταμοιβήν, ὀλίγον μεγαλειτέραν ὑποταγήν.

— Σᾶς σέβομαι, γιὰ γιᾶ, καὶ σᾶς ἀγαπῶ, ἀπάντησεν ἡ νεᾶνις, οὐδέποτε ὅμως ἐφρόνουν ὅτι τὰ δέκα καὶ ὀκτῶ ἐτῆ τῶν μητρικῶν ὑμῶν φροντίδων ἠδύνατο νὰ βαρύνωσιν εἰς σχέδια σχετιζόμενα πρὸς ὅλον τὸν βίον μου. Ὅποιοσδήποτε καὶ ἂν εἶναι ὁ σύζυγός τὸν ὁποῖον ὁ Θεὸς μοὶ προορίζει, θέλω νὰ τὸν ἐκτιμῶ καὶ νὰ τὸν ἀγαπῶ, ὡς ὁ πατήρ μου ἠγάπα τὴν μητέρα μου, καὶ οὐχὶ νὰ θεωρῶ αὐτὸν ὡς μίαν κοῦκλαν καὶ ὡς τὸ φόβητρον διὰ τὰ μικρὰ πτηνὰ.

— Εἶσαι τρελλή! εἶπε σοβαρῶς ἡ κ. Ρουβεραὶ. Πήγαινε εἰς τὴν κάμαρά σου καὶ νὰ μὴ ἐξέλθῃς παρὰ μόνον διὰ νὰ μὲ ζητήσης συγγνώμην.

Καὶ ἐπὶ τούτῳ ἐξῆλθεν ὅλως τεταραγμένη παρὰ τὴν φαινομενικὴν αὐτῆς γαλήνην, διερωτωμένη πῶθεν προήρχετο ἡ ἀκατανόητος αὕτη ἀντίστασις τῆς ἐγγόνης αὐτῆς καὶ λίαν ἀπέχουσα ἀπὸ τοῦ νὰ ὑποθέσῃ ὅτι ὅλη ἡ ἀγανάκτησις αὕτη προήρχετο ἐκ νέου ἔρωτος, μῶλις τῇ προτεραιᾷ γεννηθέντος καὶ ἐπιδράσαντος ἐπὶ τοῦ μέλλοντος τῆς νεάνιδος.

Ἡ Ὑβελίνη δὲν ἦτο ποσῶς διατεθειμένη ν' ἀνέλθῃ εἰς τὸ δωμάτιόν τῆς. Τὰς παρειὰς ἔχουσα κατερῦθρος καὶ τὸ αἷμα κοχλάζον, εἶχεν ἀνάγκην περιπάτου καὶ καθαρῶ ἀέρος διὰ νὰ καθησυχᾶσθῃ. Διήλθε λοιπὸν τὴν αὐλήν καὶ ἔδραμεν εἰς τὸν κήπον, ἐνθα ἡ σκιά καὶ ἡ δρόσος ἀπέδωκαν αὐτῇ ὀλίγον τὴν ἡσυχίαν.

Ἀφ' οὗ διὰ μακροῦ περιπάτου κατηύνασε τὴν ταραχὴν τῶν νεύρων αὐτῆς, ἐκάθησεν ἐπὶ καθίσματος καὶ ἔκλασεν ἐλευθέρως. Ἡθέλησαν νὰ τὴν θυσιάσωσιν ἔνεκα λόγων συμφέροντος! Τὴν τα-

λαίπωρον τὴν Ὑβελίνην! Εὐτυχῶς ὁμως δὲν ἤκουσεν ἐκείνη καὶ δὲν θὰ δυνήθῃσι νὰ τὴν νυμφεύσῃσι παρὰ τὴν θέλησίν τῆς! Τί θὰ ἔλεγε ἄρ' ἂν ὁ ἀγαπῶν αὐτὴν ἐὰν ἐμάνθηνεν ὅτι τὴν καθίστων δυστυχῆ μέχρι τοῦ σημείου τούτου; Πόσον ἐπεθύμει νὰ τρέξῃ εἰς τὴν οἰκίαν τῶν Πρεζβύτων καὶ νὰ διηγήθῃ τὰ πάντα εἰς τὴν ἐξαδέλφῃν τῆς!

Σκέψεις ὁμως σοβαρότεροι ἐφερον ἐπὶ τῶν παρειῶν αὐτῆς τὸ ἐρυθρῆμα. Τί θὰ ἐσκέπτετο ὁ Γεώργιος ἐὰν ἦτο ἐκεῖ καὶ τὴν ἐβλεπε; Δὲν θὰ ἐφαίνετο ὅτι ἐκείνη τρέχει ὀπισθεν ἐκείνου;

Ἄλλ' ἐπὶ τέλους τί κακὸν θὰ ὑπῆρχεν ἐν αὐτῷ; Μήπως ἡ περιουσία, τὴν ὁποίαν κατὰ δυστυχίαν ἐκέκτητο, δὲν ἐπέβαλλεν αὐτῇ νὰ προβῇ εἰς δικάσματα, τὸ ὅποιον ὁ Γεώργιος, πτωχὸς καὶ ὑπερήφανος ὢν, δὲν ἐτόλμα νὰ ἀναλάβῃ; Πόσον θὰ ἦτο γλυκὺ νὰ προσέλθῃ πρὸς αὐτὸν μὲ προτεταμένας τὰς χεῖρας λέγουσα: «Προεμάντευσα τὰ πάντα!» Ἡ κ. Ρουβεραὶ εἶχε δίκαιον, ἡ Ὑβελίνη ἦτο ὀλίγον ρωμαντική.

Αἰφνης αἰσχος ἐκάλυψε τὸ πρόσωπον αὐτῆς. Τί θὰ ἐγίνετο ἐὰν ὁ Γεώργιος ἀπῆντα αὐτῇ ψυχρῶς: «Ἡπατήθητε, δεσποινίς, δὲν σὰς ἀγαπῶ!» Δὲν εἶχεν εἰπεῖ τίποτε μέχρι τῆς στιγμῆς ἐκείνης... Πιθανὸν λοιπὸν νὰ ἠπατήτο. Δυστυχῆς Ὑβελίνη, πόσον ὁ βίος ἦν σκληρὸς!

Ἄφου ἔκλαυσε πολὺ, ἐτράπη αὐτῆς πρὸς τὸν πύργον. Ἡ ὥρα τοῦ προγεύματος δὲν ἀπέειχε πολὺ καὶ δὲν ἐπεθύμει νὰ κάμῃ νὰ τὴν περιμένουν, καθόσον δὲν ἐθεώρει ποσῶς σπουδαίαν τὴν διαταγὴν νὰ μείνῃ ἐν τῷ θαλάμῳ αὐτῆς. Οὐδέποτε διεκριθῆ ἐπὶ ἐκτάκτῳ εὐπειθείᾳ, ἀλλ' αἰ ἀπειθεῖται αὐτῆς σπανίως προεκκέλευσαν δυσαρρεσκείας, διότι ἡ προμήτωρ αὐτῆς ἐπρέσβευεν ὅτι δέον νὰ κλείῃ τις τοὺς ὀφθαλμούς ἐπὶ τῶν παρελθόντων ὅταν τὰ πάντα καθισχύαζον λαμπρὰ ἄρχῃ ὅταν τις ἀγαπᾷ τὴν ἡσυχίαν, ἀλλὰ τῆς ὁποίας τὰ ἀποτελέσματα ἐν τῷ μέλλοντι ὑπερβαίνουσι πολυλάκις τὰς προβλέψεις τοῦ παρόντος.

Χωρὶς νὰ σκεφθῇ κακὸν τι καὶ ἐν πάσῃ ἡσυχίᾳ, ἡ Ὑβελίνη, γαληνία καὶ ὀλίγον μελαγχολική, ἐτράπη τὴν εἰς τὸν πύργον ἄγουσάν. Διερχομένη πρὸ τῶν μαγειριῶν ἤκουσε τῆς φωνῆς τοῦ Ζαφφέ.

— Τέτοια ζῶα, ἔλεγε εἰς τὸν ἱπποκόμον, νὰ τὰ ἀφίνης νὰ παχαίνουν! Δὲν ἤξεύρεις λοιπὸν τί θὰ εἰπῇ ἄλογον; Ἄ! καλὰ! ἐὰν ὁ κ. Ριχάρδος ἐβλεπεν αὐτά!

— Εὐτυχῶς τὰ ἄλογα δὲν εἶναι ἰδικά του, οὔτε οἱ ὑπηρετοὶ! ἀπήντησεν ἡ σκωπτικὴ φωνὴ τοῦ ὑπηρετοῦ.

Ὁ Ζαφφέ ἔδωκεν ἀπάντησιν, ἢν ἡ Ὑβελίνη δὲν ἤκουσε. Περιέργως, ἀλλὰ συνάμα δυσαρρεστηθεῖσα δι' ὅσα ἤκουσε περὶ τοῦ πατρὸς αὐτῆς, ἡ νεῆνις ἠθέλησε νὰ διέλθῃ διὰ τῆς αὐλῆς. Παρετήρησε δὲ ὅτι ἡ μικρὰ ἀμαξία, ἡ ὁποία εἶχε φέρει τὴν προτεραίαν τὸν Ἐδμόνδον, ἦτο σχεδὸν ἐτοιμῆ.

— Καλημέρα, Ζαφφέ, εἶπεν ἡ Ὑβελίνη. Ἄφ' ὅτου ἠγάπα τὸν ἀδελφὸν αὐτῆς, ἐνδιέφερετο πλεῖστον περὶ τοῦ ὑπηρετοῦ του.

— Καλὴ σας ἡμέρα, δεσποινίς. Πότε ἡ δεσποινίς θὰ μὲ κάμῃ τὴν τιμὴν νὰ μὲ ἐπιτρέψῃ νὰ τὴν διδάξω νὰ ὀδηγῇ τοὺς ἵππους; Ἀναμφιβόλως ἡ δεσποινίς ἔτυχεν ἐκτάκτου ἀνατροφῆς, ἀλλ' ἡ ἀνατροφή δὲν εἶναι πλήρης ὅταν δὲν ἤξεύρῃ τις νὰ κρατῇ τοὺς χαλινούς ἵππου, νομίζω δὲ ὅτι ἐν τῷ μοναστηρίῳ ἡ δεσποινίς δὲν ἐσπούδασεν αὐτό.

— Ἐχεῖς δίκαιον, Ζαφφέ, ἀπήντησεν ἡ δεσποινίς Ὑβελίνη, μὲ μειδιάμα θλιβερόν. Κατ' αὐτὰς ὁμως θὰ ἀποφασίσω νὰ μάθω καὶ σὺ θὰ εἶσαι ὁ διδάσκαλός μου.

— Εἶναι μεγάλη μου τιμὴ, δεσποινίς, ἀλλὰ χωρὶς νὰ εἶμαι καυχηματίας, νομίζω ὅτι τὴν ἀξίζω, διότι, ὅσον ἀφορᾷ νὰ ὀδηγῶ ἄλογα, εἶμαι μοναδικὸς καὶ διὰ νὰ φροντίσω περὶ τῆς δεσποινίδος... Ἡ δεσποινίς δὲν ἔχει καμμίαν παραγγελίαν διὰ τὸ Πινόν; διότι πηγαίνω ἐκεῖ.

— Ἐγώ, ὄχι... νὰ εἰπῆς εἰς τὴν γιγαλιᾶ Βρις ὅτι ἐπιθυμῶ

νὰ τὴν ἰδῶ, κατ' αὐτὰς πρέπει νὰ στείλῃ νὰ μὲ πάρῃ διὰ μερικὰς ἡμέρας.

— Ὅθ' τὸ εἰπῶ, δεσποινίς. Σὲ δύο λεπτὰ φεύγω.

Καὶ ἐκείνος μὲν εἰσῆλθεν εἰς τὸ ἱπποστάσιον διὰ νὰ περιβληθῇ τὴν ἐπίσημον στολὴν του, ἡ δὲ δεσποινίς Ὑβελίνη ὠδεύσε πρὸς τὸν πύργον.

Ἐνῶ ὁμως ἀνήρχετο τὰς βαθμίδας τῆς κλίμακος, ὕψωσε τοὺς ὀφθαλμούς καὶ παρετήρησε τὴν προμήτωρ τῆς βλεπούσαν αὐτὴν μετὰ σοβαρότητος.

Ἡ κ. Ρουβεραὶ σπανίως ἐφαίνετο αὐστηρὰ, ἀλλ' ὅταν τῇ συνέβαινε τοῦτο, ὑπερεπήδα τὰ ἐσκαμμένα. Στιγμὰς τινὰς μετὰ τὴν πρὸς τὴν Ὑβελίνην διαταγὴν, ὅπως μεταβῇ εἰς τὸν κοιτῶνα αὐτῆς, μετέβη ὅπως εὖρη αὐτὴν ἐκεῖ, ζητήσῃ ἐξηγήσεις καὶ συνομολογήσῃ εἰρήνην, θυσιάζουσα ἔτι καὶ αὐτὸν τὸν Βαρκούρ, ἐν ἀνάγκῃ. Μεγάλην ὁμως ἠσθάνθη ἐκπληξιν ὅταν εὗρε τὴν θύραν ἀνοιχτὴν καὶ τὸν θάλαμον κενόν. Ἡ ἰδέα περὶ πιθανότητος δυστυχῆματός τινος, οὔτε κἂν διήλθε τὸν νοῦν αὐτῆς, ἡ πραγματικότης τῆς ἀνυποτάξιας ἐξέπληξεν αὐτὴν ἐν τῇ ὑπερηφανεῖᾳ καὶ τῇ εὐθύνῃ αὐτῆς.

Πῶς! διέταξε τὴν Ὑβελίνην νὰ μὴ ἐξέλθῃ τοῦ δωματίου τῆς καὶ αὐτὴ οὔτε κἂν εἰσῆλθεν εἰς αὐτό; Αὐτὸ πλεόν ἦτο πολὺ καὶ ἔπρεπε νὰ παταχθῇ ἀπηνῶς. Ποῦ θὰ καταστήσωμεν λοιπὸν ἐὰν καὶ αἱ νεῆνιδες ἀπεφάσιζον νὰ ἔχουσιν ἰδέας ἀτομικὰς περὶ τοῦ γάμου καὶ τῆς ἰσχύος τῶν προμητόρων;

Ἡ κ. Ρουβεραὶ, ἀφου ἐβεβαιώθη ὅτι ἡ ἐγγόνη αὐτῆς δὲν ἦτο ἐν τῷ οἴκῳ, ἔστη ἐν τῇ αἰθούσῃ ὅπως τὴν συλλάβῃ ὅταν θὰ διήρχετο ἐκεῖθεν. Ἡ Ὑβελίνη, ἡ ὁποία δὲν ὑπώπτευε τὸ πρᾶγμα, ἡ ὁποία ὁμως, θὰ συμπεριεφέρετο πάλιν οὕτω καὶ ἂν τὸ ἐγνώριζε, παρέτεινε τὴν ἀπουσίαν τῆς, καὶ ἕκαστον λεπτόν ἀνεβίβαζεν εἰς τὸ ζενίθ τὴν ψυχρὰν ὀργὴν τῆς προμητόρος.

— Ἐπὶ τέλους ἤλθες; ἀνέκραξεν ἡ γραῖα κυρία διὰ φωνῆς μὴ τρεμούσης. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον λοιπὸν μὲ ὑπακούεις; Πήγαινε ἀμέσως εἰς τὸν κοιτῶνά σου, θὰ εἰδοποιήσω τὸν πατέρα σου!

Ἐπὶ τῇ ἰδέᾳ ὅτι ὁ Ριχάρδος ἦτο δυνατόν νὰ ἦναι ἐξηρηθισμένος κατ' αὐτῆς ἐπίτηδες καὶ ὅτι ἡ διαγωγὴ αὐτῆς θὰ ἐξηγεῖτο καὶ θὰ ἠρμηνεύετο ὑπὸ διάφορον ὅλως οὐχὶ εὐνοϊκὴν ὄψιν πρὸς τὴν οἰκογένειαν ὅλην, ἡ Ὑβελίνη ἠσθάνθη ὅτι ὅλον τὸ αἷμα αὐτῆς ἀνήρχετο εἰς τὴν κεφαλὴν.

— Ὅθ' εἰδοποιήσατε τὸν πατέρα μου; εἶπε ξηρῶς διὰ νὰ ἔλθῃ νὰ μὲ δείρῃ, ὡς ἠθελήσατε νὰ κάμῃτε διὰ τὸν Ἐδμόνδον, ὅταν ἦτο μικρὸς; Μὴ λαμβάνετε τὸν κόπον, γιγαλιᾶ, θὰ τὸν εἰδοποιήσω μόνη μου.

Ὁ ἦχος τῶν τροχῶν ἀνήγγελεν ὅτι ὁ Ζαφφέ ἀπήρχετο.

— Ζαφφέ, ἔκραξεν ἡ Ὑβελίνη, στάσου! θὰ ἔλθω εἰς Πινόν!

Καὶ ὤρμησε πρὸς τὴν αὐλὴν πρὶν ἢ ἡ προμήτωρ προσθάσῃ νὰ εἰπῇ λέξιν καὶ ἀνῆλθεν ἐπὶ τῆς ἐλαφρᾶς ἀμαξίας. Ὁ Ζαφφέ, ἂν μὴ ἐνόησεν ἐξ ὀλοκλήρου, τοῦλάχιστον ὁμως προεμάντευσε τὰ γενόμενα. Ἐμίσει ἐκκαρδίας τὴν κ. Ρουβεραὶ καὶ ἐπὶ ἐνὶ μόνῳ πράγματι ἐκατηγόρει πάντοτε τῆς Ὑβελίνης, ὅτι ἦτο πολὺ σοβαρὰ καὶ δὲν εἶχεν ἰδιάζοντα χαρακτῆρα. Ὑπομένως ἡ ἀντεκδικησις, ἥτις ἐπαρουσιάζετο αὐτῷ, ἦτο καταλληλοτάτη, ὥστε νὰ δρασθῆται αὐτῆς.

— Εἰς Πινόν; ἠρώτησε. Ὅθ' φθάσωμεν ἐντὸς ὀλίγου. Κρατηθῆτε γερά, δεσποινίς, διότι τὸ μαῦρον τὸ ἄλογον εἶναι ὀλίγον ζωηρόν.

(Ἀκολουθεῖ).

Ο ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ

ΧΡΥΣΟΣΘΕΝΗΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ.

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ ΝΕΟΛΟΓΟΥ.